

2016

Olympiáda byla sportovní událostí roku. Česko získalo deset medailí, a to i díky bronzu tenistek Strýcové a Šafářové.

Uplynulo 700 let od narození císaře a krále Karla IV. Celý rok se proto nesl v duchu těchto oslav. Jednou z největších akcí byla výstava na hradě Karlštejn, která představila tzv. karlštejnský poklad.

V prosinci tohoto roku začala platit elektronická evidence tržeb (EET) zahrnující povinnost evidovat tržby za ubytovací a stravovací služby.

Na konci roku Sněmovna schválila takzvaný protikuřácký zákon, který přinese úplný zákaz kouření v restauracích. Začne platit od května 2017. Zákon ještě musí potvrdit Senát a prezident.

Začátek roku 2016 byl především věnován dokončení administrace projektu Čistá řeka Bečva II, u kterého byla povinnost úspěšně zkolaudovat tuto stavbu do konce března.

I díky našim občanům, kteří dali souhlas ze změnou umístění kanalizace, se tento termín podařilo dodržet. Tomuto projektu byl také věnován konec roku, kde jsme potřebovali splnit podmínku 70 % napojených nemovitostí na splaškovou kanalizaci. Jsem rád, že obě podmínky tohoto roku jsme splnili.

Jednou z mých náplní roku je příprava projektů pro následné podání žádostí o získání dotačních prostředků. V letošním roce jsme se pokoušeli o mnoho projektů, bohužel ne všechny projekty nám vyšly. Z důvodu nepřiznání dotace jsme nemohli realizovat nové víceúčelové hřiště, nemohli jsme zahájit II. etapu revitalizace zeleně, ale také projekt přestěhování mateřské školy jsme museli realizovat z vlastních prostředků. Naopak úspěšní jsme byli a následně jsme zahájili výstavbu chodníků do Dolanska, probíhaly stavební práce na obou hřbitovech, vybudoval se nový sběrný dvůr, byla zrealizována vestavba klubovny v kulturním zařízení a také se vysadil nový ovocný sad. Dále se také podařilo získat několik menších dotací z národních programů a také z MAS Střední Vsetínsko. Díky těmto projektům se v letošním roce jen v této položce proinvestovalo cca 37 mil. Kč.

I pro rok 2017 je připraveno mnoho projektů. Jedním z nich je výstavba osmi nových obecních bytů v budově mateřské školky. Obec si také pořídí nový traktor pro letní i zimní údržbu obce. Již nyní také čekáme na výsledky, zda byl schválen projekt na celkovou rekonstrukci Přírodního kulturního areálu.

Bude také podána žádost o dotaci na II. etapu chodníků do Dolanska, nebo na dopravní terminál u základní školy, kterým by mělo dojít k vyřešení problému s parkováním. Opětovně usilujeme o projekt revitalizace veřejné zeleně. Samozřejmě se budeme pokoušet také o získání peněz na menší projekty, kterými jsou třeba rekonstrukce historické hasičské zbrojnice, výměna topení v kulturním zařízení, II. etapa úpravy katolického hřbitova, atd. Celková hodnota těchto projektů přesahuje hodnotu 55 mil. Kč. Vzhled obce, ale také ovlivňují drobné práce, které vedle stálých zaměstnanců obce pomáhalo realizovat 10 pracovníků veřejně prospěšných prací. Díky těmto lidem se stále daří držet dobrý standart vzhledu obce. Jelikož má naše obec ještě hodně vad na kráse, budeme i v dalším roce usilovat o získání těchto pracovníků za pomoci Úřadu práce.

Zpráva starosty
za rok 2016

Další samostatnou kapitolou jsou kulturní akce. I v této oblasti se Liptálu již mnoho let výrazně daří. Vždyť jen pohledem na přehled akcí, je vidět, že život v naší obci je velmi pestrý a naše obec je známa v širokém okolí. Díky dobrovolníkům a pořadatelům se každoročně koná nespočet kulturních a sportovních akcí, kterými naše obec žije. Každý spolek, škola i církev je celoročně aktivní a za to jim patří velké poděkování. Ještě teď mám v živé paměti několik posledních akcí, kdy byl plný kostel lidí při adventním koncertu, nebo to velké množství lidí na vánočním jarmarku a při rozsvícení vánočního stroměčku, ale třeba také více jak 80 seniorů na mikulášském setkání v kulturním zařízení. I díky Vám, návštěvníkům, jsou tyto akce tak dobře hodnocené.

V letošním roce jsme se také přihlásili do soutěže Vesnice roku, kde jsme bohužel nezískali žádnou z pěti udělovaných stuh. Útěchou může být pro naši obec alespoň získání diplomu za podporu kultury.

Aktivita, činností i běžných věcí se událo letos velké množství a psát o nich by zabralo mnoho řádků.

Ing. Milan Daňa

V pátek 7.října a v sobotu 8.října 2016 se konaly volby do Zastupitelstev krajů.

Volby
do Zastupitelstev
krajů

K volbám se dostavilo 419 voličů (počet voličů v obci je 1 212),
což je 34,6 %, platných hlasů bylo 417.

1. KDU – ČSL	počet získaných hlasů: 143, 34,3 %
2. ANO 2011	52, 12,7 %
3. Svoboda a přímá demokracie-T.Okamura	52, 12,5%
4. ČSSD	31, 7,4 %
5. Starostové a nezávislí	25, 5,9%
6. ODS	23, 5,5%
7. Svobodní a Soukromníci	22, 5,3%
8. Otevřený kraj	19, 4,6%
9. KSČM	14, 3,4%
10. TOP 09	10, 2,4%
11. Strana Práv Občanů	10, 2,4%
12. NE ILEGÁLNÍ IMIGRACI –peníze raději pro naše lidi	7, 1,6%
13. NEZÁVISLÍ	3, 0,7%
14. Dělnická strana soc.spravedlnosti – imigranty a islám nechceme	3, 0,7%
15. Národní demokracie	1, 0,2%
16. Moravané	1, 0,2%
17. Koruna Česká	0, 0%
18. Koalice Republikánů M.Sládka,Patriotů ČR a HOZK	0, 0%
19. SDRUŽENÍ PRO REPUBLIKU – REPUBLIKÁNSKÁ STRANA	0, 0%
20. Úsvit – Národní koalice	0, 0%

Příloha č. 1

Dne 8.3.2016 vydal Městský úřad Vsetín kolaudační souhlas na stavbu „Čistá řeka Bečva II – Liptál, kanalizace“.

Kolaudace splaškové kanalizace

Je sice pravda, že je kolaudace vydána později, než bylo dříve uváděno, ale na druhou stranu vzhledem k velkému množství komplikací a rozsahu stavby, je úspěch že jsme stihli zkolaudovat v závazném termínu do konce března 2016. Nyní tedy již nic nebrání napojování nemovitostí na splaškovou kanalizaci.

V současné době se nejvíce zabýváme tím, abychom splnili počty napojených nemovitostí na kanalizaci, ke kterým jsme se museli zavázat při podání žádosti.

Je potřeba, aby všechny obce, které se zapojily do projektu Čistá řeka Bečva II, měly v době podání závěrečné zprávy napojenost ve výši min. 70%.

Závěrečná zpráva se již nyní připravuje, proto jsme Vám, kteří jste dosud nepodali žádost o připojení, byli nuceni poslat písemnou výzvu, včetně upozornění na možné sankce a kontroly, které Vám reálně hrozí v případě špatné likvidace splaškových vod.

Jelikož se jedná o velice finančně náročnou akci celého regionu, je možnost kontrol velice pravděpodobná.

Celkové náklady projektu Čistá řeka Bečva II jsou totiž cca 1,2 mld. Kč.

V případě nesplnění tohoto závazku hrozí obci Liptál, a tím i jejím občanům, pokuta v řádu milionů korun (odhadem se jedná o částku min. 4 mil. Kč). A doufám, že nikdo nechceme, aby to bylo na úkor jakékoliv investiční akce, kterou máme v plánu, nebo které již byly schváleny. Proto Vás opět žádám o urychlené podání žádosti o zřízení kanalizační přípojky. V případě jakýchkoliv dotazů se obraťte na Obecní úřad v Liptále, kde Vám poskytneme informace, tiskopis Žádosti a budeme rádi nápomocni při vyplňování.

S sebou si vezměte:

- projektovou dokumentaci kanalizace
- číslo SIPO („inkaso“), číslo účtu
- smlouvu s Vak Vsetín, popř. poslední vyúčtování, pokud jste napojeni na veřejný vodovod (i při nulovém odběru)
- zapište si současný stav vodoměru
- zapište si číslo vodoměru

Velké poděkování patří majitelům cca 260 nemovitostí, kteří jsou nyní již na kanalizaci napojeni.

Článek starosty obce ing. Milan Daňa v Liptálském zpravodaji

MAS Střední Vsetínsko je spolkem, v němž se dobrovolně sdružují fyzické i právnické osoby, jejichž společným cílem je zlepšení kvality venkovského života obyvatel žijících na území 12 obcí - Bystřička, Jablůnka, Jarcová, Kateřinice, Liptál, Lhota u Vsetína, Malá Bystřice, Mikulůvka, Oznice, Pržno, Ratiboř, Růžďka.

Dotace z MAS Střední Vsetínsko

V letošním roce MAS Střední Vsetínsko vyhlásila výzvu k přeložení žádosti o dotaci na podporu fungování neziskových organizací a místních iniciativ na území MAS.

Cílem programu byla podpora činnosti těchto organizací, které přispívají ke zlepšení kvality života na území MAS, posilují regionální ekonomiku, chrání přírodní a kulturní dědictví venkova, šetrně využívají místní zdroje, zachovávají a obnovují tradice a podporují regionální produkci. V rámci této výzvy se přihlásilo celkem 17 projektů.

A v rámci této výzvy uspěly Liptálské spolky se třemi žádostmi.

První úspěšnou žádostí byl projekt Věry Jaškové z ČSOP Vartovna pod názvem „O stromech pod stromy“. Díky schválené podpoře budou mít v Liptále všechny památné a některé významné stromy svůj popis. Tyto stromy se dočkají svého označení, kde bude uveden název stromu, jeho stáří, obvod kmene, atd., což zlepší povědomí lidí, jak významné stromy v obci Liptál jsou a ve srovnání s okolními obcemi má Liptál co ukazovat. Celkem bude nyní označeno cca 10 stromů. Tento projekt získal dotaci ve výši 7220,- Kč.

Dalším úspěšným žadatelem byl Fotbalový klub Liptál, který získal 7280,- Kč na koupi nových sítí na fotbalové branky a také na nákup ochranné sítě za brankou. Díky těmto penězům se podaří obnovit další část zastaralé materiální základny místního klubu. Posledním úspěšným projektem je nákup nového diapojektoru pro FS Lipta Liptál, který byl podpořen částkou 7500,- Kč. Díky těmto penězům si bude moci tento spolek pořídit svůj vlastní dataprojektor, který ke své činnosti potřebuje.

Obec Liptál v tomto roce vyčlenila v rozpočtu obce částku 200 000,- Kč, kterou dostali dobrovolníci z obce Liptál na podporu svých aktivit. Dobrovolníky jsou ti, kteří ve svém volném čase, bez nároku na honorář, pracují pro ostatní, a právě proto bylo třeba jim alespoň trochu v této práci finančně pomoci.

Cílem tohoto projektu bylo podpořit kulturní, sportovní a společenské dění v obci Liptál, protože právě tyto akce a činnosti dělají a tvoří život v obci. Záměrem bylo nejen podpořit stávající akce, ale pomoci uspořádat i akce nové, které v naší obci ještě nebyly a které by obohatily „kulturu“ v naší krásné obci.

Dalším odvětvím, ve kterém se mohlo žádat o dotace, byla možnost zakoupení vybavení, pomůcek, atd. potřebné pro vykonávání činnosti.

O dotaci mohl žádat téměř každý, kdo bez nároku na honorář, pracoval dobrovolně pro ostatní, bez rozdílu jestli se jedná o organizaci, spolek, či fyzickou osobu.

Dotaci získali :

1. Mateřská škola na projekt „Dětská show“
2. AVZO Liptál p.s. – Radioamatéři na projekt „Obnova vysílacího střediska a nákup vybavení pro práci s dětmi v Radioklubu OK2KPS Liptál“
3. Základní škola na projekt „Osvětová činnost ZŠ Liptál“
4. Fotbalový klub Liptál, z.s. na projekt „Fotbalové utkání Liptál vs. Lhota u Vsetína“
5. Folklorní spolek Lipta Liptál na projekt „Informační brožura o Folklorním spolku Lipta Liptál“
6. AVZO Liptál p.s. – Střelecký kroužek na projekt „Nákup vybavení pro práci s mládeží ve Střeleckém klubu Liptál“
7. Josef Londa na projekt „Liptál ve fotografii“
8. Jaroslav Smilek na projekt „Obnova a rozvoj kynologických aktivit v obci“
9. Šachový kroužek při ZŠ Liptál na projekt „Úvodní ročník šachového turnaje Liptál 2016“
10. Sbor dobrovolných hasičů Liptál na projekt „Nevzdáme to“
11. Spolek rodičů a přátel Základní školy Liptál na projekt „Vánoční jarmark“
12. ZO ČSOP Vartovna Liptál na projekt „Nový ovocný sad v obci Liptál“
13. Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Liptále na projekt „Volnočasové aktivity evangelické mládeže“

V červenci tohoto roku byla opravena bývalá márnice na hřbitově.

Objekt v rohu pietního místa získal svůj původní vzhled. Dříve sloužil jako márnice, dnes je využíván spíše jako sklad nářadí.

Stavební úpravy zahrnovaly obnovení střešní krytiny i původních dřevěných vyřezávaných štítů a také nová okna. V budově jsou dnes rovněž nové toalety. Stavební úpravy stály bez daně 370 tisíc korun. Pětašedesát procent nákladů pokryla dotace z ministerstva pro místní rozvoj.

Součástí oprav je také vybudování místa pro odstavení jízdních kol.

Obnova márnice je druhou etapou úpravy hřbitova.

Už předloni byly kompletně zrekonstruovány chodníky.

Dotace
pro dobrovolníky

Oprava márnice

Před deseti lety se naše obec stala celostátním vítězem v soutěži Vesnice roku a výsledky této soutěže mají pro Liptál přínosy až do současné doby. Prestiž celostátního vítězství je pro nás stále velice přínosná.

Možná i z těchto důvodů a také z důvodu poznat, jak si stojí Liptál v konkurenci nynějších obcí, jsme se přihlásili do letošního ročníku soutěže. V konkurenci 17 obcí Zlínského kraje jsme dne 2.6.2016 předvedli prezentaci obce před komisí soutěže.

V prvním ranním termínu jsme od 8.00 hod přivítali hodnotící komisi v zámeckém parku na zahradní slavnosti. Počasí nám přálo a komisi byly předvedeny hlavní přednosti obce, které se nám podařilo „natlačit“ do povinné dvouhodinové prezentace.

Bohužel některé přednosti a zajímavosti naší obce nebyly vzhledem k časové tísní na program prezentace zařazeny.

Před obecním úřadem komisi přivítali žáci základní školy a v zahradě u zámku soubor Rokytěnka. Poté následovala prezentace dalších organizací a spolků, kterými byli mateřská škola, myslivci, AVZO, fotbalisti, folklorní spolek Lipta a také samotná prezentace obecního úřadu. Zajímavá byla ukázka několika tradičních řemesel a také výrobků, které jsou pro naši obec typické. Program ve středu obce zakončil sbor dobrovolných hasičů, který si připravil i ukázkou historické stříkačky.

Další částí programu byla prohlídka obce ze sedadel mikrobusu, aby hodnotící komise viděla i další části obce. Po této prohlídce následovala návštěva obecní knihovny a areálu základní školy. Další kroky vedly ke Katolickému kostelu, kde pod vzrostlou lípou vystoupil soubor Malí ogaři. Poslední zastávkou byla hospoda U Klesků, kde byly předneseny další přednosti obce a celý program byl završen zhlédnutím nového prezentačního videa o obci Liptál.

Po ukončení prezentací všech obcí Zlínského kraje následovala tisková konference, kde byly vyhlášeny výsledky letošního ročníku soutěže. Vítězem ve Zlínském kraji se stala obec Kašava, vítězem Modré stuhy se stala obec Hošťálková, Bílé stuhy obec Jalubí,

Zelené stuhy obec Osíčko a Oranžové stuhy obec Rudimov.

Obec Liptál se bohužel na těchto pěti hodnocených místech neumístila a zůstala na dalších nehodnocených místech. Útěchou může být pro naši obec zisk diplomu za podporu kultury, ale také poznání našich předností i rezerv.

I nadále se tedy budeme snažit zlepšit vzhled a život v obci, a také třeba získat některou z udělovaných barevných stuh, které sebou nesou prestiž, ale také nemalé finanční ohodnocení.

Příloha č. 2

Množství vytříděného odpadu stále stoupá a díky správnému třídění se stále daří držet poplatek za likvidaci odpadu na 300 Kč/osobu/rok. Tak nízký poplatek není v širokém okolí a je to dobrá vizitka našich občanů. Také množství odpadů vyhozených v přírodě nebo třeba kolem komunikací stále klesá. Jakýkoliv odpad je totiž lepší nechat v našem sběrném dvoře než někde v přírodě.

Sběrný dvůr byl zkolaudován a od 1.1.2017 bude oficiálně v provozu.

Zatím bude otevřen bez omezení a nebudou se zde od našich občanů vybírat žádné poplatky. Dovezený odpad je však nutné co nejlépe třídít, aby to nemuseli dělat zaměstnanci obce. Celý sběrný dvůr je pod kamerovým dohledem a případné znečištění bude dále řešeno.

Sběrný dvůr také nenahrazuje dvakrát ročně pořádaný sběr velkoobjemového a nebezpečného odpadu, ale slouží pouze jako jeho doplněk. Obec nemá prostory na to, aby skladovala všechny odpad až do zmiňovaného svozu, který nebude ani v budoucnu zrušen.

Skutečnost rozpočtu 2016 – PŘÍJMY	Schválený rozpočet	Stav 31.12.16
Daň závislá činnost	3 500 000,00	3 798 996,49
Daň z příjmu F.O.	400 000,00	365 537,83
Srážková daň	350 000,00	406 169,77
Daň právnických osob	3 820 000,00	4 197 088,80
Daň právnických osob - obec	400 000,00	507 870,00
Daň z přidané hodnoty	7 400 000,00	7 550 632,91
Převod za odnětí půdy	1 000,00	70,00
Odvoz domovního odpadu	482 200,00	479 910,00
Poplatek ze psů	24 500,00	24 016,00
Užívání veř. prostranství	3 500,00	3 660,00
Odvod výtěžku VHP za hazard	60 000,00	78 727,39
Správní poplatky	21 000,00	23 280,00
Daň z nemovitostí	1 500 000,00	1 429 675,51
Dotace na volby	17 962 200,00	24 000,00
Dotace KU Zlín	263 200,00	263 200,00
Obnova márnice		300 000,00
Dotace na mzdu SR	172 600,00	128 442,98
Dotace na mzdu EU	978 000,00	600 372,02
Dotace na mzdu ze SR		117 096,00
Dotace na oplocení kolem kat.kostela		438 000,00
ÚZ 15974 N 106 Z5		2 176 369,07
Tržba v lesním hospodářství	900 000,00	2 600 403,04
Odvod DPH Lesní hospodářství	190 000,00	523 222,18
Ostatní příjem v infocentru	5 000,00	6 324,00
Ostatní příjmy MK ZÚ, betonový asfalt	5 000,00	394 897,00
Kanalizace-příjem za prodej občanům	370 000,00	222 700,00
Příjem z odpisu majetku MŠ	26 000,00	41 030,00
Příjem z odpisu majetku ZŠ,pojistná událost	459 926,00	459 926,00
Nájem, služby Kulturní zařízení	5 000,00	6 636,00
Příspěvek ŘK kostela na oplocení – dar obci		50 000,00
Obecní rozhlas-hlášení	500,00	47 738,00
Liptálský zpravodaj	500,00	600,00
Ostatní příjmy Kulturní areál	8 500,00	7 592,00
Pojistná událost		16 948,17
Za poskytování služeb zdrav.střediska	26 000,00	22 664,98
Nájem nebytových prostor Dům služeb	38 800,00	79 220,58
Pohřebnictví	10 000,00	8 984,00
Vizovické vrchy,prodej a nájem pozemku	263 100,00	174 408,00
Prodej popelnic,odvoz PDO org.	20 000,00	19 499,00
Třídění odpadu EKO KOM	130 000,00	202 896,50
Darovací smlouva veřejná zeleň		10 000,00
Dům s pečovatelskou službou, nájem, služby	245 000,00	247 756,00
Požární ochrana, vyúčt.služeb		20,00
Ostatní služby, zasedačka	63 800,00	67 408,16
Úroky	874,00	4 688,90
Ostatní operace- vratka dotace ZŠ		58 229,00
CELKEM	40 106 200,00	28 186 861,28

Skutečnost rozpočtu 2016 – VÝDAJE	Schválený rozpočet	Stav 31.12.16
Lesní hospodářství	230 000,00	663 322,00
Informační centrum	2 000,00	0,00
Oprava místních komunikací, zimní údržba	669 700,00	950 630,88
PD a realizace chodníků v Dolansku	5 100 000,00	4 200 000,00
Ostatní náklady	466 000,00	570 486,40
Dopravní obslužnost-KÚ ZL, oprava čekáren	155 000,00	146 100,00
Skupinový vodovod-splátka úroku a úvěru	134 600,00	176 720,00
Kanalizace-investiční transfer a ost.služby	2 544 000,00	2 549 797,00
Úpravy drobných vodovodních toků	25 000,00	0,00
Mateřská škola příspěvek na provoz, oprava	796 000,00	1 260 900,00
Základní škola příspěvek na provoz	1 999 926,00	1 772 599,03
Ostatní náklady	96 574,00	64 768,92
Realizace rekonstrukce-přestěhování MŠ		4 406 123,00
Knihovna	45 000,00	20 915,00
Kulturní zařízení	600 000,00	951 318,18
Zachování a obnova kulturních památek - zámek	419 000,00	60 000,00
Ochrana památek, válečných hrobů	0,00	3 025,00
Činnost reg. církví, oplocení kolem kostela	20 000,00	291 621,00
Oplocení kolem katol. kostela, dotace		438 000,00
Místní rozhlas	46 000,00	56 618,60
Liptálský Zpravodaj	80 000,00	106 264,00
Kulturní areál PD KA	122 000,00	278 728,22
Vítání občánků, beseda s důchodci, narození dětí	103 000,00	101 248,00
Tělovýchova	149 000,00	147 701,00
Dětské hřiště, revize	20 000,00	19 373,00
Ostatní zájmová činnost	10 000,00	33 339,00
Zdravotní zařízení	10 000,00	490,00
Ostatní – nemocnice Vizovice	10 000,00	0,00
Dům služeb, režijní náklady, zateplení	217 000,00	262 526,30
Veřejné osvětlení, oprava, posílení a rozšíření	345 000,00	216 294,48
Pohřebnictví, režijní náklady, oprava márnice	192 000,00	458 499,08
Úrok plynofikace, zástavy MŠ, Dům služeb	15 500,00	13 149,00
Územní rozvoj – příspěvek na dig. mapu	11 000,00	5 417,00
Ostatní služby Místního hospodářství	771 500,00	626 731,77
Odvoz nebezpečného odpadu	120 000,00	110 198,00
Odvoz domovního odpadu	540 000,00	490 063,00
Sběrný dvůr, výběr.řízení, realizace, režij.náklady	469 000,00	2 633 606,20
Odvoz tříděného odpadu, nové kontejnery	106 000,00	166 069,40
Péče o vzhled v obci, mzda VPP	1 704 880,00	1 373 434,78
16 BJ Penzion	279 000,00	173 569,62
Péče o staré občany	151 000,00	131 745,63
Ostatní záležitosti sociálních věcí	35 000,00	25 000,00
Rezerva na živelnou pohromu	30 000,00	0,00
Jednotka sboru dobrovolných hasičů	137 000,00	137 455,85
Zastupitelstvo, komise, odstupné	1 471 000,00	1 415 403,00
Volby do krajského zastupitelstva		24 000,00
Vnitřní správa	2 893 600,00	2 897 510,43
Peněžní fond 2016	55 000,00	44 600,00
Bankovní poplatky	26 000,00	16 389,00
Odvod daně obec	400 000,00	507 870,00
Org.,odvod DPH	268 600,00	524 221,09

Vratka dotace ZŠ průtokový transfer	0,00	58 229,00
Členské příspěvky mikroregion a sdružení SOS	321 420,00	143 196,21
VÝDEJ CELKEM	24 412 300,00	31 728 267,07

Příloha č. 3

Z Mateřské školy

První dva měsíce nového roku nedopřály dětem dost radovánek na sněhu, ale nahradil to bohatý program ve školce. Děti viděly tři divadelní představení, kouzlení s klaunem a řadu pohádek si děti zdramatizovaly samy.

V lednu přijeli za dětmi do školky z Lísky, z.s. pro EVVO ve Zlínském kraji, s výukovým programem „**Den s babičkou a dědečkem**“. Děti si tento den opravdu užily, neboť prakticky poznávaly, jak se žilo dříve, když ještě nebyla televize ani počítače. „Babička“ je seznámila s typickými jídly té doby a taky s kolovrátkem a zpracováním vlny; různé předměty ze staré kuchyně poznávaly s „dědečkem“ a taky si vyzkoušely práci se dřevem; s „vnučkou“ si pak hrály s dřevěnými hračkami, a zajímavé pohybové hry.

Děti byly zaujaty množstvím pomůcek a taky možností všechno si osahat a zapojit se do činností.

Masopust letos připadl právě na období jarních prázdnin, kdy bylo ve školce málo dětí, a proto ho oslavily o týden později. Postupně seznamovaly s tradicí, vyráběly si masku, a taky ochutnaly zabíjačkové dobroty. Poslední den se v maskách prošly po školce. V jedné třídě ochutnaly „Boží milosti“ a ve druhé tvarohové koblížky. Škoda, že se tahle tradice nechovala ve větší míře, aby si ji děti mohly užít spolu se svými rodiči po celé vesnici.

Naše předškoláky čekal zápis do základní školy, a proto se vypravili **na návštěvu do 1.třídy**. Paní učitelka Jana Hříbková je přivítala pohádkou, a pak se naše děti posadily za svými kamarády a společně si vyrobili lodičku z papíru. Prohlédli si celou třídu, pomůcky i učebnice, a taky si společně zahráli s různými stavebnicemi. Moc se jim tam líbilo a všichni se už do školy těší.

V sobotu 27. února si děti užily pohádkové masky na **karnevalu** v kulturním zařízení. Pořádal ho Spolek rodičů a přátel ZŠ a Mateřská škola Liptál. V krásně vyzdobeném sále se sešlo mnoho různých masek dětí od batolecího věku až do středních školních let. Nechyběly ovšem ani masky některých rodičů spolu se všemi pořadateli. Celý karneval bezvadně moderovala paní učitelka Darinka a při soutěžích pomáhaly paní učitelky ze školky. Hudební aranžmá připadlo jako obvykle paní Jarušce Salisové. K pohodě a dobré náladě přispělo výborné občerstvení, které zajistil Spolek rodičů a přátel ZŠ. Po veselém tancování a různém soutěžení potěšila všechny děti bohatá tombola. O vzrůstající oblibě a úspěšnosti této akce svědčí i velká návštěvnost a spokojenost dětí i rodičů.

Jaro jsme v mateřské škole přivítali tradičním **vynášením Moreny** a březen, měsíc knihy uzavřeli návštěvou místní knihovny. Příjemné dubnové počasí nám dovolilo navštěvovat místní hospodářství a pozorovat domácí i hospodářská zvířata a hlavně jejich mláďata.

Den Země jsme oslavili spolu s rodiči při úklidu zahrady (díky šikovným tatínkům máme i nové posezení okolo ohně) a završili návštěvou Hvězdárny na Vsetíně, kde se dětem přiměřeně rozšířilo probírané téma vesmíru. Kromě pohádkových představení

v mateřské škole, viděly děti pohádku „Do třetice všeho“ ve velkém divadle ve Zlíně. V tomto období se také uskutečnil ve školce „Dětský bazárek“, kde mohly maminky nejen prodat, ale i nakoupit různé oblečení a potřeby pro děti.

Každoroční oslava **ke Dni maminek** v letošním roce probíhala v každém oddělení samostatně. Rodiče tak měli možnost užít si celé vystoupení mladších i starších dětí. Děti z Kuřátek si letos hrály na řemeslníky. V pásmu na mlynáře se představili chlapci v mlynářském oblečení, děvčata jim k tomu s vařechami vyťukávala rytmus mlýnského kola. Kuchařinky zazpívaly a zatančily a v závěru všichni společně zahráli pohádku O šikovném pekaři. Sluníčka měla připravenou malou hudební pohádku o kozlíkovi.

Děti se představily v rolích kachniček a kačerů, slepiček a kohoutků, kozlíka a pestrobarevných ptáčků. Celou pohádku s písničkami si děti uváděly samy. Nakonec děti předvedly, co se během celého roku naučily v angličtině.

Dětskou show na oslavu Dne dětí uspořádala v sobotu 28. května 2016 Mateřská škola Liptál, Spolek rodičů a přátel ZŠ Liptál spolu s místními organizacemi v kulturním areálu. Hlavní program „Pytel plný rošťáren, soutěží, tanečků a divočáren pro děti každého věku“ uváděla paní Lena Bansel Freyová z agentury Lena a na doprovodném programu „Pytlování“ se podíleli zástupci místních spolků.

Po ukončení dvouhodinového dovádění, tancování a soutěžení pod vedením paní Leny a jejich úžasných pomocnic se děti rozešly na připravená stanoviště plnit úkoly a sbírat otisky razítek na pytel na papírové taštičce. A tak u hasičů děti pytle přenášely na překážkové dráze, u fotbalistů v pytlích skákaly, u valachů do pytlů házely, u myslivců poznávaly obsah pytlů hmatem, u ochránců přírody třídily odpadky do správných pytlů a u paní Petry Pilné ze Školní družiny tvořily voňavé levandulové pytlíky. Poslední stanoviště nabízelo pytle s odměnami za splnění „pytlování“. Paní učitelka z mateřské školy zkontrolovala správný počet razítek na taštičce a k odměnám ze stanovišť si do ní děti přidaly ještě „plyšáka“ nebo jinou hračku. Ke spokojenosti dětí, rodičů i prarodičů určitě přispělo i bohaté občerstvení ve stáncích, které zajistil Spolek rodičů a přátel ZŠ a také domácí dobroty od maminek dětí z mateřské školy.

Svátek dětí si však děti užily i ve školce. Tradičně byly na výborném zmrzlinovém poháru v Restauraci u Salisů, cestou plnou úkolů hledaly poklad, malovaly na chodník a hlavně – dostaly plnou krabici nových hraček do třídy i na zahradu na písek.

V pátek 10.června jsme s dětmi navštívili hrad v Malenovicích, kde v rámci XIII. Krajského veletrhu environmentálního vzdělávání a výchovy probíhal **„Den pro přírodu ve Zlínském kraji“**. V rámci celodenního programu zde bylo pro děti připraveno mnoho zajímavých aktivit z přírody, tvoření z přírodních materiálů a ukázky řemesel. Velký zájem projevíly děti o mletí zrní mezi mlýnskými kameny a nebo o opracovávání opukových kamenů na brusném kotouči. Bubnování na africké bubny djembe bylo tou poslední aktivitou vydařeného netradičního výletu

Rozloučení s předškoláky se konalo 15.června 2016 v zasedací místnosti obecního úřadu. Pozvání přijal pan místostarosta Ondra Vaculík, který dětem popřál hodně úspěchů ve škole a paní Petra Pilná, které jsme poděkovali za celoroční vedení kroužku keramiky. Mezi hosty byla i naše opora, paní učitelka Eliška Maršová.

Po úvodní „Krabíčkové pohádce“ paní učitelky Zuzany Štalmachové předvedly děti při „Hravé maturitě“ co všechno znají a po závěrečné písni a „slibu“ dostaly mnoho dáreků. Spolu s rodiči si pak pochutnaly na připraveném rautu. Tento slavnostní den zakončilo přespání dětí ve školce s tradiční noční stezkou odvahy.

První akcí nového školního roku byla tradiční **Drakiáda**. Skupina nejstarších dětí již absolvovala kurz předplavecké výuky a všechny děti se vystřídaly v keramické dílně, kde pod vedením paní Petry Pilné vyráběly vánoční dárečky pro rodiče.

Ve třídě starších se pod vedením Ing. Radima Přímala začaly děti seznamovat s angličtinou, která je od začátku školního roku součástí školního vzdělávacího programu. V říjnu viděly děti ve školce dvě pohádky a jeden hudební pořad a postupně se připravovaly na velkou akci – **vyřezávání Obecního ovocného sadu**. Získávaly vědomosti o stromech a jejich plodech, kreslily, vyráběly a jinak tvořily. Však i výzdoba nového altánu přímo při výsadbě byla jejich práce.

Na začátku listopadu se ještě děti podívaly **na Kozí farmu** do Vizovic, kde všechny překvapilo množství přítulných koziček a taky výborná chuť kozího sýru.

Tradiční **Lucerničková slavnost** proběhla tentokrát o den dříve, jako bychom tušili, že i Martin přijede na bílém koni dřív. Závěr slavnosti pod střechem tanečního kola byl velmi příjemný a nikomu nevadilo, že místo sněžení nakonec prší. Všichni využili připravené pohoštění a za dětmi přiletěli papíroví netopýři s bombónem.

Adventní slavnost proběhla tradičně s vyráběním svíček ve třídách a procházením cesty po spirále z chvojí v tělocvičně školky. Všechny děti náročnou cestu zvládly, donesly své světylko rodičům a zasloužily si pohoštění připravené z vlastních „zdrojů“.

(Bramborák z brambor vypěstovaných na školní zahrádce a pizzu z hříbků, které našly děti při vycházkách do lesa.) Po ukončení slavnosti zůstaly ještě šikovné maminky ve třídě a tvořily adventní věnce a svícný. A že je těch šikovných maminek ve školce hodně, potvrdilo množství krásných výrobků, které donesly k prodeji na sobotním **Adventním jarmarku**. Díky nim, příjemnému počasí a velkému množství návštěvníků se téměř všechno prodalo a za získané finanční prostředky jely děti na výlet do Galaxie ve Zlíně.

Mikuláš pak přinesl netradiční nadílku. Z finančních darů od rodičů dostalo každé dítě malou stavebnici a sladkost a od Spolku rodičů a přátel Základní školy šitou hračku a oříšky v pytlíku. V době Adventu zajely ještě děti do Alceda na Vsetíně na „vánoční tvoření“ a ozdobil stromeček seniorům v penzionu.

Příloha č 4

V sobotu 28. února proběhl již třetí **karneval** pro děti naší obce, připravený společně mateřskou a základní školou Spolkem rodičů a přátel Základní školy Liptál.

Ze Základní školy

Sál kulturního domu doslova praskal ve švech a děti si užívaly plnými doušky zábavu, hry, soutěže, tanec i bohatou tombolu. O výzdobu a program se postarala mateřská škola, moderování se na jedničku s hvězdičkou ujala Darinka Geržová. Hudební doprovod tradičně, bez nároku na honorář, zajistila Jarka Salisová. Občerstvení a organizace celé akce byla na bedrech spolku rodičů a přátel. Velkým přínosem byly větší i menší sponzorské dary a příspěvky, ať v podobě palačinek, zákusků či surovin. Základní škola dodala perníčky a frgály. Prostě spolupráce zafungovala a dobrá věc se podařila.

Iva Koutná, Spolek rodičů a přátel Základní školy Liptál,

V pondělí 29. února jsme se společně s učiteli a žáky 7. třídy vydali do velkých Karlovic na **lyžařský kurz**. Cílem nás všech bylo naučit se lyžovat a také si užít trochu legrace. Ubytovali jsme se a hurá na svah. Sjezdovka přímo u hotelu nebyla náročná a vzhledem k tomu, že asi 16 žáků stálo na lyžích poprvé, byla vhodná zejména pro začátečníky. Závěrečné dny kurzu pokročilí lyžaři mohli ověřit své umění na sjezdovce u hotelu Razula. Tato sjezdovka je strmější a vyžaduje určitý cvik, ale žáci, kteří zde jezdili, zvládli vše perfektně. Kromě jednoho půldne jsme mohli lyžovat, což nás samotné překvapilo, neboť letošní zima haldami sněhu neoplývala. Večer jsme byli docela unavení, ale čas na společenské hry jsme si našli vždycky.

Také jsme absolvovali množství přednášek na téma lyžařský sport. Závěrečný večer kurzu byl věnován vyhlášení vítězů soutěže ve sjezdu a vyhlášení výsledků testů, které jsme psali. Stravování jsme si nemohli vynachválit, naučili jsme se lyžovat a užili si i spoustu legrace. Děkujeme našim rodičům, že nám účast na kurzu umožnili, a také učitelům, kteří s některými měli velkou trpělivost. Věříme, že se nám ještě někdy podaří zúčastnit se stejně vydařené akce.

Dorotka Kamenná, Michal Vašička, VIII. Třída

Do vyhlášeného **konkursu na pozici ředitele** Základní školy Liptál se přihlásilo šest uchazečů, kterými byli: Mgr. Hana Burdová, Mgr. Yvona Koutná, Mgr. Pavel Krůžela, Mgr. Tomáš Sobotka, Mgr. Stanislav Bugáň, PhDr., Mgr. Tomáš Pařízek.

Z nich vybírala nejvhodnějšího kandidáta komise ve složení: Ing. Milana Daňa, starosta obce Liptál jako předseda komise, MUDr. Vítězslav Čech jako zástupce zřizovatele, Mgr. Vlastimil Hrádek za odborníka v oblasti státní správy a v oblasti školství, Mgr. Ivo Suchý za Českou školní inspekci, Mgr. Olga Vallová za Krajský úřad Zlín a Lubomír Vaculík za školskou radu.

Závěrem komise bylo, že vítězem konkursního řízení a nejvhodnějším kandidátem je Mgr. Hana Burdová, kterou také Rada obce Liptál jmenovala na pozici nové ředitelky Základní školy Liptál s nástupem od 1.8.2016 na šestileté funkční období.

V příštím školním roce nastoupí do 1. třídy 21 dětí. Některým dětem /rodičům/ byl nabídnut tříměsíční **kurz**, jehož absolvováním by usnadnil vstup do 1. třídy.

Reálným cílem bylo usnadnění nástupu dětí do 1. třídy, adaptace na prostředí, rozvíjení nedozrálých oblastí – motorické schopnosti a dovednosti, zrakové a sluchové vnímání, rozvíjení paměťových schopností. Před zahájením lekcí proběhla schůzka s rodiči dětí, náplní schůzky bylo seznámení s pojmem školní zralosti, organizací a obsahem lekcí.

Kroužek se konal vždy ve čtvrtek odpoledne za úzké spolupráce se zdejší mateřskou školou. Víceméně pravidelně zde docházelo 13 budoucích prvňáčků.

Seznámili se s prostředím školy, pravidly chování ve škole – např. hlásím se, nevykřikuji, neběhám po chodbách,.../. V závěrečných lekcích již paní učitelky mohly pozorovat zlepšení úchopu tužky, děti se hlásily, pracovaly samostatněji, udržely pozornost déle.

To vše jim v září usnadní vstup do základní školy.

Děkuji učitelkám Mateřské školy v Liptále za pomoc při organizaci. Velký dík si zaslouží Mgr. Jana Hříbková a Mgr. Jana Ildžová, které se přípravě a realizaci projektu věnovaly s velkým nasazením. Jsem ráda, že jsme se letos přidali k těm několika školám v republice, které si klady za cíl usnadnit dětem vstup do školy, aby z ní mohly mít radost a cítily se zde od prvních chvil dobře.

Věra Halová, ředitelka školy

Nový školní rok 2016/2017 jsme slavnostně zahájili ve čtvrtek 1. září 2016 v tělocvičně školy za přítomnosti našich žáků, jejich rodičů, pedagogického sboru, pana starosty Ing. Milana Dani, předsedkyně Spolku rodičů a přátel Základní školy Liptál Mgr. Yvony Koutné a předsedkyně školské rady paní Jany Trochtové. Přítomní hosté pozdravili i zaměstnance školy a popřáli jim v novém školním roce hodně sil a úspěchů.

Tento den byl výjimečný zvláště pro 18 prvňáčků. Ti právě nastoupili do vlaku, který je za devět let doveze před vrátka dospělosti. A my, zaměstnanci školy, si dovolíme jet s nimi a celou cestu jim co nejvíc a nejlíp pomáhat. Přeji prvňáčkům jen to nejlepší a jejich rodičům navrch ještě pevné nervy.

Na tomto místě bych ráda poděkovala Spolku rodičů a přátel Základní školy Liptál za věcné dárky pro žáky 1. a 6. třídy a pro pedagogy a věřím, že navázaná dobrá spolupráce bude i nadále úspěšně pokračovat.

O všech akcích, které budeme pro naše žáky připravovat, se dozvíte z internetových stránek www.zsliptal.cz. Vaše náměty či připomínky si ochotně vyslechneme, s radostí přivítáme všechny dobré nápady a Vaši pomoc a spolupráci. Rodiče bych chtěla ujistit, že dveře do školy pro ně budou vždy otevřené, a že budeme věnovat náležitou pozornost řešení všech problémů jejich dětí a s potěšením s nimi budeme sdílet také jejich radosti a úspěchy. Všem žákům přeji hodně úspěchů, radosti a nenechte se otrávit nezdary a neúspěchy. Ať nám těch deset měsíců uteče stejně rychle a pohodově, jako ty dva prázdninové.

Mgr. Hana Burdová, ředitelka ZŠ Liptál

Letos se naše škola již podruhé účastnila celorepublikové **soutěže s názvem Bobřík informatiky**. Vše se odehrálo ve dnech 7. - 11. 11. 2016. V celkovém počtu 71 792 žáků základních středních škol se neztratili ani mladí informatici z naší školy.

V kategorii Benjamin (6. a 7. třída) exceloval s celkovým počtem 160 bodů Filip Fojtík z 6. třídy. Dalšími úspěšnými řešiteli, kteří dosáhli stanoveného minima 150 bodů, jsou Jakub Sommer ze 7. třídy se 156 body a Josef Koutný se 152 body, také ze 7. třídy.

V další kategorii Kadet (8. a 9. třída) byl nejúspěšnější Michal Vašička z 9. třídy. Podařilo se mu získat nádherných 205 bodů. Za ním se umístili jeho spolužáci: Adéla Zlatanovičová se 193 body, těsně za ní Eva Šťastná se 192 body, Nela Bařinová, Radek Daňa, oba se 173 body, Matěj Sátora se 172 body, Pavel Jeřábek se 170 body a kategorii uzavírá Anna Mrlinová z 8. třídy se 168 body.

Všem žákům děkujeme za úspěšnou reprezentaci školy a gratulujeme k dosaženým výsledkům.

Mgr. Jana Machovská, učitelka ZŠ Liptál

V neděli 27. listopadu jsme rozsvítili na adventním věnci první svíčku. V předvečer adventu, v sobotu, jsme rozsvítili vánoční strom a betlém v naší obci. Slavnostnímu okamžiku předcházela již tradiční školní **Adventní jarmark**, který připravil Spolek rodičů a přátel Základní školy Liptál, Základní škola a Mateřská škola Liptál s podporou obce. Vzhledem k rozsáhlému programu i předpovědi dobrého počasí jsme již podruhé zvolili Kulturní areál obce.

Na jarmarku proběhl benefiční prodej výrobků dětí mateřské a základní školy, který se těšil velkému zájmu a děti tak získaly více než 40.000 Kč. Součástí byl i prodej adventních a regionálních výrobků a návštěvníci si tak mohli pořídit Lukášovy šité hračky, textilní výrobky, trdelníky, med, vánočky, frgály, fairtradovou kávu, čokoládu a čaje, jmelí, adventní dekorace, ozdoby do vlasů, kozí sýry a mléčné výrobky, ovoce i sušené plody.

Pro děti připravila školní družina a maminky tvořivé dílny. K pravé adventní atmosféře přispěly koledy, Andělská pošta i bohaté občerstvení.

K páté hodině jsme vypravili z areálu zvonečkový průvod, který tentokrát zaplnil celý chodník od areálu až k vánočnímu stromu. Následovalo zpívání koled dětí základní školy s paní učitelkou Gajdošíkovou, pozdrav pana starosty Ing. Milana Dani a společné rozsvícení vánočního stromu a betlému. A kdo se dobře díval, viděl, jak z oblohy spadlo i pár sněhových vloček.

Za pořadatele Mgr. Iva Koutná

Na podzimní oslavu Dne stromů jsme poslali naše výtvarné práce na téma „Listopad, listopad, lísteček mi na dlaň spad“ do soutěže Přírodovědného centra TRNKA v Uherském Hradišti, kde porota naše práce zařadila mezi oceněné kolektivy.

Ze Školní družiny

Speciální cenu poroty získal i náš malovaný plakát „Žofka, ředitelkou ZOO“ v mezinárodní přehlídce na podporu čtenářství „Kniha je kamarád“, pořádané ZŠ Vsetín Sychrov, pod záštitou spisovatelky Šárky Junkové a Muzeem regionu Valašsko p.o. pod záštitou Obce spisovatelů.

Pokračovali jsme v dlouhodobém přírodovědném projektu Ptáci v našem okolí, na který navazovaly další činnosti – vyrobili jsme krmítka a pověsili jsme je na zahradě a v lesíku, pozorovali ptáky na krmítku, kreslili, malovali, učili se rozeznávat jejich podobu i hlasy, připravovali krmení, sledovali stopy ve sněhu, zpívali ptačí písně, hráli ptačí hry.

Na jaře se do loňských budek nastěhovali špačci a do krmítka se zahnízdil konipas horský, tak jsme měli výjimečnou a ojedinělou příležitost sledovat ptáky od přípravy hnízda až po vyvedení mláďat z bezprostřední blízkosti.

Všechny aktivity jsme dokumentovali a část zpracovali do přehledu, který jsme jako soutěžní příspěvek poslali do tradiční fotografické a výtvarné soutěže „Ptáčku, jak zpíváš“ kterou pořádala ZŠ Vsetín, Sychrov, ve spolupráci s LÍSKOU, z. s.

Naše dlouhodobé sledování bylo oceněno 1.místem a navíc jsme byli pozváni k představení našeho projektu na Krajskou žakovskou badatelskou konferenci ŽA-BA-KO v Muzeu regionu Valašsko na Zámku Vsetín. Naši práci prezentovaly žákyně Anetka Daňová a Deniska Mrlinová z 1. třídy, Elenka Škrobánková a Barunka Mrlinová ze 2. třídy a Kamilka Jelínková z 5. třídy. Jejich vystoupení a komentování fotografické reportáže vzbudilo velký zájem a úspěch nejen mezi diváky, ale i u odborné poroty.

Celý projekt ohodnotil písemně i garant RNDr. Martin Janáč Ph.D. z Univerzity Palackého v Olomouci slovy:

„... Na konferenci ŽA-BA-KO mě velice zaujala „ptačí“ prezentace Vašich žáků, které vedete v rámci školní družiny. Vaši žáci na mě udělali ohromný dojem, kolik toho o ptácích vědí, kolik druhů ptáků umí v první třídě poznat a jak moc je pozorování ptáků na krmítku baví. Hodně mě to chytlo za srdce, tak úžasné vystoupení jsem opravdu nečekal. Zcela určitě to je výsledkem Vaší práce, především díky tomu, že do práce s žáky vkládáte nezměrné úsilí a velké množství času. Líbí se mi, že žáky vedete k propojování různých informací a k jednomu tématu pro ně vymýšlíte mnoho rozličných aktivit.“

Chtěl bych Vám velice poděkovat za to, co pro žáky děláte - na úrovni mimoškolního vzdělávání v rámci školní družiny to považuji za ojedinělý počín a dosud jsem se s tím nesetkal. Velice si Vaší práci vážím.“

Jen dodám, že tato konference je určena především pro badatelské týmy žáků druhého stupně ZŠ a naši prvňáčci se během zpracovávání tématu teprve učili číst.

Petra Pilná, vychovatelka ŠD při ZŠ Liptál

Ve dnech 21. 3. – 23. 3. 2016 proběhlo v DD a ZŠ Liptál **projektové vyučování** pod názvem „Život s knihou“, kterého se zúčastnili všichni žáci ZŠp a žáci speciální třídy. Cílem bylo seznámit děti nenásilnou formou s různými druhy knižních žánrů.

První den jsme navštívili Masarykovu knihovnu Vsetín, kde si pro nás paní knihovnice připravila edukační program „Knižní žánry“.

Další den žáci pracovali pod vedením třídních učitelek ve svých třídách, v učebně PC i u interaktivní tabule. Připravovali si krátké výstupy, seznamovali se s různými druhy literárních žánrů při četbě a prohlížení knih. Následovala výtvarná soutěž: „Můj oblíbený knižní hrdina“. Z výkresů byla vytvořena výstavka, kde všichni žáci měli možnost anonymně ohodnotit jednotlivé výtvary.

Poslední den projektového vyučování jsme se formou prezentace seznámili s pojmy: literatura, poezie, próza, drama, literární žánry. Žáci jednotlivých tříd pak předvedli své připravené krátké výstupy (Pohádka O veliké řepě: četba s doprovodem rytmických nástrojů, pohádkové hádanky, dramatické ztvárnění literárních pojmů).

Následně se děti rozdělily do tříčlenných skupin a plnily úkoly na jednotlivých stanovištích v prostoru školy. Měly možnost prokázat své znalosti z oblasti literárních žánrů. Vítězové byli odměněni drobnými cenami. Na závěr ještě proběhlo vyhlášení oceněných výkresů z předchozího dne.

Za DD a ZŠ Liptál Z. Koňářková

Z Dětského domova
a ZŠ Liptál

Ve dnech od 20. do 22. 5. 2016 vyrazila šestice dětí z Dětského domova a Základní školy Liptál na již tradiční **hudebně – sportovní festival** „OUT OF HOME“ do Prahy.

Festival pořádá nezisková organizace „Mimo domov, o.s.“. Společně se snaží pomoci dětem z dětských domovů, aby našly svou cestu a dokázaly se zapojit do běžného života. OUT OF HOME je ojedinělým sportovním festivalem s naprosto moderními principy pro děti z dětských domovů. Jeden den v roce, který těmto dětem přinese spoustu emotivních zážitků – týmové soutěžení, setkání s osobnostmi uměleckého a sportovního světa, exhibice, atrakce a živé koncerty, motivace, vítězství, ale i prohry a příležitost, naučit se s nimi vypořádat. Od samého začátku se do soutěží všichni pustili s velkým nasazením. Účastnili se přes den tří aktivit na různých místech Prahy. Při přemísťování si prohlédli i památky hlavního města. V tomto ročníku festivalu zavítali do Vodafonu, kde si na vlastní kůži vyzkoušeli, jak náročná to je práce. Zpětně vyhodnotili toto místo jako nejzajímavější z aktivit. Dále si vyzkoušeli výrobu kostýmů, malování masek a make-upu v pražské skupině Cosplayerů. Taky jsme se podívali do místa, kde působí nadační fond na rozvoj Plného vědomí. Aktivity byly zaměřeny na meditaci a jógu.

„Všechny činnosti, které jsme prošly, nás velmi bavily. Odnесли jsme si spoustu zážitků, zažili velkou legraci. Třeba jednou při hledání zaměstnání využijeme kontaktů, které jsme na této akci získali.“ – ohodnotili akci děti.

Naše nasazení se vyplatilo. Ve večerním celkovém hodnocení celé akce jsme se v konkurenci 25 dětských domovů z celé ČR umístili na krásném 2. místě. Odvezli jsme si dort, drobné dárky ale také poukaz na „Celodenní pobyt na golfu“.

Už teď se těšíme ne jen na golfové odpoledne ale i na další ročník festivalu v Praze.

Jana Baranová

Náš Dětský domov se ve dnech 3. 4. – 9. 4. 2016 zapojil do **mezinárodního projektu INVOLT**. Cílem tohoto projektu je nabídnout šanci mladým i dospělým s nedostatečným vzděláním v Evropě a přivést je k učení prostřednictvím praxe. Výstupem je získání vzdělávacích kompetencí orientovaných na praxi a rozvoj osobnosti prostřednictvím učení zaměřeného na pracovní trh a praxi.

Místem konání bylo krásné historické město Schwerin v severním Německu. První den byly děti seznámeny s ubytováním. Byli jim představeni ostatní členové projektu, kteří přijeli z Rakouska, Rumunska a Lotyšska. Z České republiky jsme byli jedinými účastníky. Prohlédli jsme si společně dílny, ve kterých měly děti v dalších dnech získávat nové zkušenosti v oborech, které si samy vybraly. Naše děvčata pracovala v kuchyni, chlapani v malířské dílně. Ostatní účastníci měli možnost vybrat si např. práci se dřevem a kovem nebo získat zkušenosti v oboru švadlena. Výrobky našich děvčat měli možnost ochutnat v průběhu dalších dnů všichni účastníci projektu. Chlapani malovali erb města Schwerin. Součástí týdenního programu byla také komentovaná prohlídka historického města Schwerin, návštěva přístavního města Rostock, Wismar a Boltenhagen. Děti měly možnost prohlédnout si střední školu ve Schwerinu, kde se studenti učí oborům kuchař, číšník, cukrář, automechanik a obráběč kovů. Dále pak všichni absolvovali prohlídku výroby firmy EGGER, která je jedním z hlavních sponzorů projektu. Nechyběly ani volnočasové aktivity jako např. volejbalový turnaj smíšených družstev. K dispozici byla také posilovna, stolní tenis a kulečník.

Po celou dobu pobytu děti průběžně zpracovávaly prezentaci zachycující, co vše se za týden naučily a viděly. Tato prezentace pak byla součástí závěrečného ceremoniálu. Všichni byli za svoji práci a snahu odměněni certifikáty o absolvování kurzu. Dalším přínosem tohoto projektu byla nesporně každodenní možnost dětí hovořit s ostatními účastníky projektu anglicky nebo německy. Zdokonalily si tímto způsobem teoretické základy ze školních lavic. *Bc. Kateřina Kamasová, vychovatelka DD Liptál*

Ani v letošním roce na nás naši kamarádi z Jihlavy nezapomněli a pozvali nás na tradiční akci - letos již 11.ročník OFFROUADOVÝCH JÍZD. A tak se 6 dětí a dva dospělí 11. června 2016 vydali na tankodrom u Jihlavy. Cesta nám rychle ubíhala, každý z nás se těšil na něco jiného. Stejně jako v minulých letech, tak ani letos, nás organizátoři nezklamali. Svezli jsme se v terénních autech, čtyřkolkách, buginách. Prohlédli jsme si a užili jízdu ve vojenských vozidlech GAZ, UAZ, ARO a obrněném transportéru OT 90. Mezitím jsme měli možnost prohlédnout si techniku záchranného systému, nechat si změřit tlak od šikovné záchranářky, obdivovat svaly a šikovnost hasičů. Na stanovišti policie jsme si pak prohlubovali své znalosti o dopravních značkách a předpisech a správném chování na silnici. V poledne nás čekal vydatný oběd. Po obědě jsme pokračovali v soutěžích – střelili jsme z luku, prohlédli jsme si nejen vojenská vozidla, ale i ostatní vojenskou techniku, jezdili jsme na koni a prohlédli jsme si obojživelníky v eko stánku Pístovské mokřady a nakonec jsme zdolali i opičí dráhu.

Po náročných disciplínách nás čekalo „cachtání v pěně“, kterou vytvořili hasiči. A jako zlatý hřeb dne byla večeře – chutné grilované prase. A nakonec přišlo smutné loučení. Domů se nám nechtělo – nechtělo se nám pryč od našich kamarádů, od lidí, co mají drsného, ale krásného koníčka a hlavně srdce ze zlata. Kromě krásných dárků, si domů vezeme super zážitky a pohlázení na duši. *Teta Ani a děti DD Liptál*

Moře, slunce, slaný vzduch, kopa zmrzliny.... Takových dnů si užily vybrané děti od 9.-21.7. na **relaxačně-ozdravném pobytu** v Chorvatském Gradacu. Přípravy byly náročné - od nákupů, přes nabalení každého s jeho nezbytnými věcmi, až po odnos hory batožin, kufrů, krabic, vodních hracích náležitostí do autobusu a usídlení se svačinou na místo. Odjezd chtěl potlesk a pořádné zamávání Liptálu a dlouhá cesta před námi s čekáním až se nám moře ukáže. Každý den začínal výživnou snídaní, kterou si každý z nás vychutnal i několikrát. A pak nás už čekalo jen výletování, slunění, i když tropy byly po dva dny narušeny pořádným lijákem, pro nás to znamenalo příjemné zchlazení a počechrání moře pořádnými vlnami. *Marečková Lenka, vychovatelka DDaŽŠ Liptál*

V závěru listopadu 2016 jsme v naší škole uspořádali projektové vyučování s názvem Naslouchejme si. Už podle názvu projektu se dá poznat, že se jedná o taková témata, jako jsou vztahy, kamarádství, komunikace a další. V úvodu projektu jsme si v rámci prezentace prošli mnohá témata, dotkli jsme se také závislostí, kouření, záškoláctví.

Sami žáci se k jednotlivým tématům vyjadřovali. Na oddech jsme si zahráli pak hru „Pantomina emocí“, kdy jsme pomocí pouze mimiky, gest a další možné neverbální komunikace, vyjadřovali množství emocí. Druhá hra byla pak na zdokonalování sociálních dovedností a komunikace, kdy žáci měli svými slovy vyjadřovat, jak by poradili, když: je kamarád v nouzi, když dostane poznámku, když se mu posmívají kamarádi a další a další....

V závěru projektového dne měli žáci za úkol vytvořit, namalovat svého ideálního kamaráda, spolužáka. Nešlo až tak o výtvarné ztvárnění, ale podstatné byly jeho možné charakterové a jiné vlastnosti. Pedagogové byli velmi potěšeni, když se mezi požadovanými vlastnostmi objevily takové jako: pravdomluvnost, kamarádství, pracovitost, umět pomoci a zastat se slabšího.

Je důležité, že jsme si připomněli správné, čestné jednání, že děti mají smysl pro spravedlnost a že i pomocí těchto her se zaměřením na sociální a komunikační dovednosti jsme se pobavili. *Za kolektiv učitelek DD a ZŠ Liptál, Mgr. Eva Solařová*

Školní rok 2016/2017 v ZUŠ Morava v Liptále začal letos netradičně v prostorách Základní školy. Důvodem pro to je kompletní rekonstrukce levého křídla školy, kde dosud umělecká škola sídlila. Malé změny nastaly i v personálním obsazení.

ZUŠ Morava

Ke stávající paní učitelce ve hře na housle Marii Němcové přibyla paní učitelka Veronika Pospíšilová. K výuce hry na flétny všech typů se vrátila zpátky do Liptálu paní učitelka Hana Šimková. Pan učitel Josef Surovík letos zavedl výuku sólového zpěvu a též pod jeho vedením se můžeme těšit na nový dětský pěvecký sbor. Hru na klavír bude nadále vyučovat pan učitel Jiří Šon, na harmoniku paní Milena Strnadová, na kytaru a kontrabas Radek Cahlík, na cimbál Jaroslav Kneisl, na trubku Tomáš Černocho a výtvarný obor nově letos povede paní učitelka Lenka Ficová.

Zájem o umělecké vzdělání v Liptále je velký. Děkujeme touto cestou paní ředitelce Základní školy Haně Burdové za poskytnutí dočasných prostor a všem rodičům za trpělivost.

Za ZUŠ Morava Radek Cahlík

Jaké to je ponořit se do víru **Valašského bálu**? Ne že bych byl takový kulturní barbar a nikdy na žádné tancovačce nebyl, ale v Liptále se chystá bál, který tam místní soubor Lipta pořádá už po dvaasedmdesáté. Tomu říkám tradice. Netrefit se v sobotu na místo je téměř nemožné. stěny liptálského kulturního zařízení propouštějí do chladného večera melodie cimbálovky a hlasy zpěváků. Že jsem správně, se utvrzuji i při vstupu do sálu. Kromě bálové výzdoby je pro něj příznačná vůně slivovice, domácích klobás, sýrů, frgálů a dalších typicky valašských pochoutek.

FS Lipta Liptál

"Vitajte mezi nama," slyším za sebou. Otáčím se. Za mnou stojí mí průvodci liptálským bálem Jana Pařízková a František Kozmík. Usazují mě za novinářský stůl. "Letošní program je hodně nabitý. Máte se na co těšit," říká mi něžnější část mého doprovodu. V tom, že to myslí vážně, mě utvrzuje samotný začátek bálu v podobě nástupu krojovaných. "Našimi hosty jsou členové souborů nejen z Valašska, ale také ze Slovenska a Polska. Ostatně na krojích je to znát," povídá bálovým hostům moderátorka večera a předsedkyně Folklorního sdružení Lipta Liptál Andrea Čalová.

Zaujmou mě Trombitáši Štefánikovci ze slovenské Nimnice. Ani ne tak kroji, které se ostatně od těch valašských příliš neliší, ale hlavně svými nástroji. Všimá si toho i můj průvodce. "Štefánikovci jsou seskupením hráčů na lidové nástroje, jako jsou trombity, fujary, pastýřské rohy nebo píšťaly. Předvádějí salašnický pastýřský folklor Púchovskej doliny a moravsko-slovenského pomezí," poučuje mě tanečník Lipty František Kozmík.

Večer se dostává do tempa. Na parket se vrhají první tanečníci. Jim k tanci a mně k poslechu hraje cimbálová muzika s primášem Lud'kem Dobrovolným. Ke slovu se dostávají ale právě také Trombitáši Štefánikovci se svým prvním vystoupením.

Potom mí průvodci odcházejí na parket. Spolu s ostatními členy seniorské skupiny Lipty se pouštějí do výuky tance. Hosty bálu učí figurální tance. Například ševcovský, tanec s metlou a další. Báloví hosté, mezi nimiž je i spousta mladých, se náramně baví.

Dobré nálade pomáhá také liptálský ženský pěvecký sbor Rokytenka.

Čas ubíhá mílovými kroky. Blíží se půlnoc. Mezi stoly chodí krojované círky a prodávají ruličkovou tombolu. Cen je tolik, že odejít s prázdnou může z bálu jen obrovský nešťastník. "Letos jsem daroval do tomboly králíka, kterého jsem sám vyšlechtil," chlubí se dlouholetý vedoucí souboru Lipta Ladislav Michálek. Ten je spolu s bývalým starostou oce a členem seniorské skupiny Lipty Miroslavem Vaculíkem na Valašském bále nejčastějším hostem. "Zme tu s Lad'ú letos popadesáté," zmiňuje se Miroslav Vaculík. Krátce před půlnocí odhalují senioři Lipty překvapení večera. "Ukážeme, jak to v mnohých domácnostech na valašských dědinách a kotároch vypadalo, dyž sa chlapi vrátili dom z porad v hospodě," směje se Jana Pařízková. "Bude to ohromná přča," dodává František Kozmík. Oba pak zamíří na parket. Ve scénce mají své role. Krátce po půlnoci se tanečníci předhánějí, kdo vyskočí výš, aby svým partnerkám utrhli barevné holubičky zavěšené u stropu. Podařilo se. Viset nezůstala ani jedna z nich.

Loučím se. Je dobře po půlnoci a i na Valašsku se říká, že v nejlepším je třeba přestat. Ptám se svých průvodců, jestli 72. Valašský bál splnil svůj cíl. "Určitě," je přesvědčený František Kozmík. Myslí si to i Jana Pařízková. "Pro nás je nejdůležitější spokojený a utancovaný Valach. A to se nám snad povedlo!"

Dušan Poč, reportáž pro Valašský deník

Malí ogaři jsou nejmladší skupinou folklorního spolku LIPTA Liptál. A to nejen svým věkem (průměr je 5 let), ale i délkou své činnosti (založení v březnu 2014). Jsou šestou skupinou (Malušata, Malá Lipta, Základní soubor, Senioři a Rokytenka) spolku Lipta, spolku který v naší obci působí již od 20. let minulého století.

První vystoupení měli liptalané na slavnostech Moravsko-Slezských na Vsetíně 5. a 6. července 1930. Skupina Malí ogaři, v jejichž repertoáru jsou hry (kohůti, žabáci, klobúkový, kerý kerého, slepá baba a další) toho už stihli poměrně hodně. V roce 2014 měli 7 veřejných vystoupení, v r. 2015 pak 10 představení. K úspěchům patří přehlídka dětských folklorních souborů ve Vizovicích, kde ogaři postoupili do regionálního kola v Rožnově pod Radhoštěm. Malí ogaři se zúčastnili i festivalů, kromě Liptálu (Dětský folklorní festival a Mezinárodní folklorní festival Liptálské slavnosti) účinkovali na Vsetínském krpci, či na festivalu v Hlinsku v Čechách. Radost svým vystoupením zpěstřují i seniorům v domovech důchodců – na Vsetíně a ve Vizovicích – Chrastěšově. Naši spoluobčané – důchodci je měli možnost shlédnout na besedě 5.12.2015, kde vedle her předvedli i ukázkou novozélandského Maorského tance – HAKA. Někteří z ogarů už přešli do věkově vyšší kategorie – Malé Lipty a seznamují se s tanci společně s děvčaty – církama.

Ladislav Michálek

V Přírodním kulturním areálu v Liptále se v neděli 12.června konal už **29. Dětský (nejen) folklorní den**. Počasí nám vyšlo a účastníci festivalu i návštěvníci si užili nádherný den plný tance, zpěvu, muziky a veselé zábavy.

Už tradičně byla součástí festivalu soutěž v sólovém zpěvu "O Liptálského ptáčka zpěváčka". Děti soutěžily ve dvou kategoriích. Mladší kategorii vyhrála Sára Holišová z Beskyďáčku ze Zubří a ve starší skupině si vyzpívala 1. místo Anička Mrlinová z domácího souboru Lipta.

Před hlavním programem vystoupil taneční kroužek Hip hop z místní ZŠ. Poté ovládly podium dětské folklorní soubory s programem „Hrajeme si celý den“. Vystoupily v něm Beskyďáci a Malý Beskyd ze Zubří, Vysočánek z Hlinska, Vranečka z Nového Hrozenkova, Malý Klobučánek s CM Klobučánek z Valašských Klobouk, CM ZUŠ Morava – Liptál a samozřejmě nechyběly děti z domácího souboru Malušata, Malí ogaři a Malá Lipta.

Součástí festivalu byl bohatý doprovodný program. Hlavně mladším dětem se líbilo loutkohercké představení Lenky Sasínové, která děti vtáhla do děje pohádek.

Před zámkem zněly u indiánského týpí africké a šamanské bubny – malá škola bubnování měla velký úspěch i u dospělých... Lanový mini park u myslivecké chaty si užívaly hlavně starší děti. Střílení ze vzduchovky připravilo Myslivecké sdružení Brdisko a AVZO Liptál. Velká stavebnice, dřevěné hračky, hlavolamy a stolní hry pana Čeledy ze Vsetína zaujaly všechny bez rozdílu věku. Velký koberec s dřevěnými kostkami byl neustále v obležení dětí i s rodiči, kteří z hromady kostek stavěli krásné věci. Také tvořivé dílny přitahovaly šikovné děti, které si mohly podle vlastní fantazie udělat obrázky z písku, malovat na sklo, navlékat korálky, háčkovat, drátkovat nebo si vytvořit něco hezkého z vlny. Nechyběly ani zábavné atrakce – velký skákací hrad, kolotoče a houpačky.

Záštitu nad festivalem přijali pan Ladislav Kryštof, radní Zlínského kraje a pan Milan Daňa, starosta obce Liptál. Festival každoročně pořádají Zlínský kraj, Obecní úřad Liptál, Folklorní spolek Lipta Liptál a Základní umělecká škola MORAVA. Mediálními partnery jsou Valašský deník, Jalovec a další.

Velké poděkování patří všem organizátorům, nadšencům, dobrovolníkům, rodičům dětí a sponzorům, bez jejichž pomoci by se tento festival nemohl uskutečnit.

Ing. Miroslava Jakobová, Folklorní spolek Lipta Liptál - Příloha č.5

Naše obec se po roce stala opět Mekkou světového folkloru. Od středy 24.do neděle 28.srpna v obci a okolí proběhly oblíbené již **47. Liptálské slavnosti**.

Kromě zahraničních hostů nechyběli ani zástupci folkloru z Česka. Divákům se představili: Písečan z Písku, Javořina z Rožnova pod Radhoštěm, Vizovjánek z Vizovic, Slovácký soubor Kyjov, Krušpánek z Velké Bystřice, Ovečky z Valašského Meziříčí, vsetínská folková kapela NOCA, CM ZUŠ Morava z Liptálu, liptálská dechová hudba Liptalanka a FS Lipta Liptál (Malušata, Malí ogaři, Malá Lipta, Lipta základ, Lipta seniori, ženský pěvecký sbor Rokytenka).

K vrcholům festivalu kromě nedělního průvodu a následného galaprogramu patřil sobotní večerní program O zbojnicích nevázně vážně věnovaný 115. výročí narození Jana Kobzáně. Slovenský soubor Poleno z Bratislavy v něm mimo jiné předvedl scénku o Jánošíkovi. „Návštěvnický rekord sice u nás letos nepadl, ale se šesti tisíci lidmi, kteří si slavnosti nenechali ujít, patří akce k velmi vydařeným. Nebývale poutavý byl letos doprovodný program, kdy v sobotu nechyběly jarmark a řemeslné dny s představením řezbářů, kovářů a dalších tradičních řemesel,“ uvedl jeden z organizátorů Liptálských slavností Ladislav Michálek. *Pavel Románek, regionální tisk Jalovec – Příloha č. 6*

V sobotu 27. srpna 2016 byly Folklornímu spolku Lipta Liptál přestřižením pásky předána starostou obce ing. Milanem Daňou nová klubovna nad Kulturním zařízením. Spolek zde získal důstojné místo nejen k jednání i se zahraničními hosty, ale i k vystavení svých ocenění a suvenýrů z domova i ze zahraničí. Své místo zde získala i busta mistra Jana Kobzáně, malíře a spisovatele, liptálského rodáka a zakladatele folklorního spolku Lipta (r. 1930) i výrobního družstva Lipta Liptál (r.1946). Autorem busty je Karel Řezník, rovněž liptálský rodák. Na instalaci tohoto díla v klubovně se podíleli Jan Mrnušík – z Bařin, Petr Valchář – Baronek, Dana Dorotíková – Migdalová, Radim Mojžíš a Stanislav Řezník - Sadová.

Folklorní spolek Lipta Liptál nemá svou činnost a aktivity vymezeny jen folklorem. V sobotu 10. září se družstvo ogarů a cérek zúčastnilo druhého ročníku Mezinárodního mistrovství Valašska a Lašska ve **vaření a požívání brynzových halušek**. Přehlídka a soutěž se uskutečnila ve Frenštátě pod Radhoštěm v hotelu U dobrého lva a Zahrádce na blbém místě. Programem bylo vaření a požívání halušek, různé soutěže (pití burčáku, žinčice, apod.), hudba, prodej uzenin, slovenských výrobků, frgálů, upomínkových předmětů, skákací hrad, volná zábava.

Folklorní spolek Lipta zastupovalo soutěžní družstvo ve složení : Oldřich Štrobliík – šéfkuchař, pomocní kuchaři a topiči : Jana Pařízková, Zdeněk Jaroš, Lukáš Cahlík a Kristýna Zajíčková. Každé družstvo dostalo na přípravu halušek náradí a základní suroviny, aby nedošlo ke zbytečným sporům o kvalitě halušek.

Rozhodčí měřil čas od zahájení strouhání brambor až po naplnění misky potřebným množstvím halušek. Dále měřil čas od zahájení požívání odvážených halušek po jejich konzumaci. Kontroloval hygienu, použití náradí jako i předání pracovního prostoru s náradím. Sčítal se čas vaření a čas požívání halušek.

Naše družstvo se umístilo na krásném čtvrtém místě. Navíc jsme dostali mimořádné ocenění za nejsympatičtějšího kuchaře, neboť vedle účasti v pracovních krojích po celou dobu vaření zpívali valašské písničky.

Ing. Ladislav Michálek

Folklorní spolek Lipta má za sebou **folklorně nabitý rok**. Opět jsme v Liptále zorganizovali šest již tradičních folklorních akcí (72. Valašský bál, seminář pro soubory, 29. Dětský nejen folklorní den, 47. Liptálské slavnosti, 17. Mikulášskou jízdu a Vánoční zpívání). Většina těchto akcí je podporována vaším Obecním úřadem, za což jim patří velký dík. Během roku jednotlivé skupiny souboru reprezentovaly valašský folklor a obec Liptál nejen v České republice ale také v zahraničí. Byli jsme pozváni na různé akce – slavnosti, festivaly, křty, vítání občánků, společenské akce pro důchodce a další. Děcka z Lipty si zatancovaly na 13 akcích na Moravě i na Slovensku. Dospělá složka tanečnicků a zpěvaček byla pozvána na 13 akcí. Navštívili jsme reciprocitně soubor z Itálie – Petiny.

Andrea Čalová, Folklorní spolek Lipta Liptál

V pátek večer 10. června 2016 se v Evangelickém kostele v Liptále konala **Noc kostelů**. Prožili jsme nádherný společný čas, při kterém nechyběl prostor pro zamyšlení, zpěv, hudbu, divadlo mládeže i dospělých, vystoupení pěveckého sboru, opékání špekáčků, buchty a dokonce i projížďka na koni kolem kostela za doprovodu Veroniky Valchářové.

Česká církev
evangelická

V neděli 19. června 2016 odpoledne se v prostorách sborového sálu evangelické církve sešli **dříve narození**, aby zavzpomínali na dřívější čas a podělili se o své radosti i starosti. Shromáždilo se do padesáti seniorů, mezi nimi byl i host, pan Dobiáš z Prahy, vnuk bratra faráře Dobiáše, stavitele liptálského evangelického chrámu. Poprosili jsme ho o pozdrav a on vzpomínal, jak jeho dědeček, pan farář Dobiáš, oral na faře pluhem a pěstoval brambory, aby uživil svoji rodinu. A jak po jeho smrti se babička s rodinou musela odstěhovat pryč z fary a odešla domů, do Prahy, ale po válce se znovu vrátila do Liptálu, protože Liptál milovala. Všichni jsme byli moc překvapeni, když nám pán Dobiáš skromně sdělil, že ještě i ve svých 96 letech vyučuje na Zemědělské fakultě v Praze, kde přednáší a zkouší studenty. Skutečně obdivuhodné! Setkání bylo velice příjemné a přátelské, nechybělo bohaté občerstvení a velice lahodná hudba a písně pana Gojného.

I letos jsme si v spolupráci s naší obcí připomněli **výročí mučednické smrti Mistra Jana Husa**, od které uplynulo již 601 let. V neděli 3. července se konala slavnostní bohoslužba v evangelickém kostele a odpoledne se uskutečnil koncert.

Vystoupil při něm evangelický chór ECHO ze Zlína pod vedením Ladislava Moravetze a Rokytenka pod vedením Hany Vaculíkové. Při této příležitosti nás pozdravili hosté: Alena Gajdůšková, poradkyně předsedy vlády ČR, Petr Vašíček, prezident EU umění, farář Římskokatolické církve ve Všemíně P. František Kuběna, bratr farář Jaroslav Voda, starosta obce Liptál Milan Daňa a sestra farářka Mária Jenčová. Pěkné setkání vyvrcholilo zapálením vatry. Nechyběla možnost besedování s občerstvením na zahradě evangelického kostela. Kež neseme Husův odkaz dál ve svých srdcích, kež v nás plane oheň Boží lásky a ne oheň nenávisti.

Hned začátkem prázdnin vyměnili naši studenti školní lavice za lavice ve vlaku, směr Liptovský Hrádok. Tam na pokraji lesa nás už čekala známá chata, ve které jsme strávili nádherný týden. Denně jsme putovali do více, či méně vzdáleného okolí a objevovali nádhru tatranské přírody. Přijel za námi i host, bratr farář Stanislav Grega z obce Hybe, který nám zdůraznil, jak je velice důležité najít si pro život toho správného partnera, se kterým budeme společně prožívat všechno dobré i to, co je těžké, až do smrti. Bylo to krásné nastartování letošních prázdnin. Velice si vážíme toho, že s námi jela i naše Blanička, díky které jsme neměli hlad a vždy bylo něco dobrého na stůl i se sebou na túry.

První srpnový týden se farní zahrada evangelického sboru v Liptále proměnila na místo, kde se **na dětském táboru** téměř 30 dětí a mladých vedoucích spolu se spravedlivým Noem a jeho rodinou připravovalo na velkou potopu. Stavěli jsme archu, shromažďovali zvířátka a byli jsme rádi, že se naše archa nepotopila, ale statečně brázdila vody potoka. Duha, kterou jsme tvořili, a která, když se objeví na obloze, nám pokaždé připomene, že potopa už nikdy nezničí naši zemi, a že „setba i žeň a chlad i žár, léto i zima a den i noc nikdy nepřestanou po všechny dny země.

Byl to skvělý týden plný zážitků! Děkujeme mládežníkům, kteří pečlivě připravovali program a hry, a Blance Vaculíkové za to, že se starala o naše bříška.

*Mária Jenčová
Příloha č.7*

Díky koledníkům **Tříkrálové sbírky** se podařilo předat radost a vánoční poselství mnoha lidem a rodinám.

Celkový výtěžek v okrese Vsetín činí: 980 384 Kč (v roce 2015: 864 701 Kč).

V Liptále se sbírka konala v sobotu 9. ledna 2016 a vybralo se 17 569 Kč (v roce 2015 částka činila 15 912 Kč).

Tříkrálová sbírka byla letos rekordní a předčila naše očekávání. Probíhala od 8.1.do 11.1.2016, do koledování se zapojilo 67 skupin ve Vsetíně a 133 skupin v okolních obcích. Výsledky ukazují, že dárci byli ke koledníkům opravdu štedří.

Děti spolu vedoucími se sešli a ustrojili za tři krále, převzali zapečetěné pokladničky, cukry a posvěcené křídly. S úsměvem a dobrou náladou se rozešli do všech částí, aby našim občanům zazpívali tříkrálovou koledu a popřáli štěstí, zdraví a Boží požehnání do nového roku 2016. V podvečer se vraceli unavení a promrzlí, ale jak s nadšením sdělovali, hrála je radost ze setkání s lidmi a dobrý pocit, že svým podílem přispěli na dobrou věc. Výsledek letošní sbírky je důkazem, že lidé kolem nás mají pochopení a otevřená srdce pro spoluobčany, kteří se ocitli v tíživé životní situaci.

Záměry, které plánujeme podpořit v Charitě Vsetín z TKS 2016:

- přímá pomoc lidem se zdravotním postižením, rodinám s dětmi a jednotlivcům v tíživé životní situaci
- podpora vzdělávání dětí ze sociálně znevýhodněných rodin
- finanční příspěvek na nákup vozidla pro pečovatelskou službu, která denně dováží obědy uživatelům této služby
- podpora domácí hospicové péče.

Římsko – katolická
církve

V roce 2015 jsme z výtěžku sbírky realizovali tyto projekty:

- přímá pomoc lidem se zdravotním postižením, rodinám s dětmi a jednotlivcům v tíživé sociální situaci
- podpora činnosti Mimoškolní přípravy SIDERA, která poskytuje pomoc při vzdělávání dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí
- příspěvek na zakoupení speciálních kompenzačních pomůcek
- modernizace a dovybavení Denního stacionáře pro seniory
- podpora služby sociální rehabilitace Camino pro klienty s duševním onemocněním.

Věra Dulavová, ředitelka Charity Vsetín

V neděli 2. října oslavili římskokatoličtí farníci spolu s poutníky a hosty svátek svatého Michaela archanděla. Je ochráncem kostela, farnosti i obce Liptál. Celou slavnost doprovázela dechovka „Všemiňanka“. Hrála všem pro radost a vytvářela příjemnou pohodovou atmosféru. K hostům patřil především liptálský pan starosta Milan Daňa a senátor Jiří Čunek. Tradičně na pouť přijeli liptálští rodáci z různých koutů Česka a poutníci ze Všeminy.

Bohoslužbu v kostele vedl otec Josef Čunek z Tovaryšstva Ježíšova. Ve svém kázání nás povzbudil ke křesťanskému způsobu života, k uchování valašské identity spočívající na křesťanských kořenech. V zápase o osobní integritu a smysluplnou budoucnost máme mocného spojence a bojovníka sv. Michaela archanděla.

Jméno Michael je v hebrejštině přímo vyznáním víry a znamená „Kdo je jako Bůh?“, je velký ochránce Božího lidu, za který bojuje. Poslání tohoto archanděla zdůrazňuje, že dějiny světa nejsou pouze v rukou pozemských vládců a neřídí se pouze jejich záměry. Dějinám vládne ještě jiná síla a jiný záměr, který chce Bůh uvádět do života právě prostřednictvím svých poslů – andělů. Jako ochránce Božího lidu i každého člověka, bojuje Michael s úhlavním nepřítelem celého lidstva – se satanem. Vede litý boj s rudým drakem (12. Kapitola knihy Zjevení svatého apoštola Jana), jenž symbolizuje utlačovatelskou a vykořisťovatelskou moc. Michael je bojovník dobra, který přichází bránit spravedlivé proti ztročujícím silám zla a temnot, jež se zahrnily ve světových říších a rozpoutávají války. Jeho jméno také zní jako bojový pokřik proti těm, kdo by se chtěli rovnat Bohu. Pyšná touha po bohorovnosti vede k tragickým následkům pro člověka. Ti kdo chtějí vytvářet novou mravnost, nová etická pravidla v rozporu s Desaterem, obvykle místo pozemského ráje vytvoří pozemské peklo s koncentráky a gulagy. Michael je vítězný bojovník božského řádu nad chaotickými silami temnot.

Po skončení bohoslužby většina poutníků naslouchala venku dechovce. Diskutovali a se setkání, že se opět vidí, měli velkou radost. V započatých rozhovorech pak pokračovali při obědě v příjemném prostředí „Hospody U Klesků“.

Pouť proběhla v dobrém duchu, ve vytvoření společenství a zcela určitě přispěla k utváření občanské společnosti.

František Kuběna, administrátor farnosti

Stejně jako ostatní místní organizace se i my každým rokem snažíme obohatit plesovou sezónu o vlastní akci. Stojí nás to hodně sil a zejména času, protože, jak sami víte, právě čas je pro většinu z nás nedostatkovým zbožím.

Proto děkujeme všem, kteří na konci ledna navštívili náš hasičský ples. Hojná účast nás utvrdila v přesvědčení, že naše úsilí nevyšlo naprázdno.

Věříme, že jste se příjemně pobavili a někteří snad i protančili střevíčky při příjemných melodiích vsetínské kapely Putala Band. Věříme také, že vaše chuťové buňky pohládila kvalitní vína z Vinotéky u Pešatů a pochutnali jste si na lahodných sýrech od sýrárny Boutique Gurmán. Již na pozvánkách jsme slibovali překvapení v podobě ukázky "pole dance". Podle ohlasů a nadšeného aplausu soudíme, že smyslné pohyby mladé tanečnice na tyči byly příjemným zpestřením akce.

Výbor SDH Liptál

Sbor dobrovolných
hasičů Liptál

Je již tradicí, že v květnu centrum Liptálu zdobí hasičská májka. Ta letošní se svými 23,5 metry sice nebyla rekordně vysoká, přesto nám připsala na konto dvě prvenství. Jednak byla vztyčena rekordně dlouho, kácení se konalo až první červnový týden. Navíc se naše májka se zapsala do obecní historie - můžete ji vidět na novém prezentačním videu Liptálu. Hřeje nás také fakt, že jsme jedna z mála obcí v okolí, kde májka ustála nájezdy vandalů s pilkami a sekerami.

Že se nám 4. června večer podařilo zorganizovat příjemné posezení, jste zajisté mnozí slyšeli až v pozdních nočních hodinách. Chlapi z Liptalanky, jež vzhledem k obsazení a stále spolupráci můžeme směle nazývat polohasičskou kapelou, nám předvedli svůj široký repertoár a navzdory pokročilé hodině a únavě proměnili um-ca-ca na rytmické tóny populární skupiny ABBA.

Pivo samozřejmě teklo proudem. Přípravy guláše se nově ujali dva členové zásahové jednotky. Jména raději nezveřejňujeme, aby nám je příští rok někdo nepřetáhl na svou soukromou akci. Kluci dokázali, že umí zkrotit oheň pod kotlem stejně dobře jako ten opravdový, a že stejně obratně jako řadící páku zásahových vozů ovládají i vařečku.

Věříme, že vy, kdo jste za námi přišli, jste nebyli zklamaní. Takže zase za rok!

Vaši hasiči

Letošní prapodivná zima připomíná koloběh čtvero ročních dob, během týdne se střídá jaro, léto, podzim i zima. První jarní dny jsou teprve před námi, ale příroda kalendář nevnímá. Náznaky jara přišly již na sklonku roku 2015, kdy se objevily první květy kočiček. Po této mírné zimě se příroda opět probouzí k novému životu. V posledním únorovém víkendu roznesli členové MS Brdisko Liptál do všech svých krmných zařízení ozdravné jadrné krmivo, které by mělo zmírnit výskyt parazitů u srnčí či vysoké zvěře, která se pohybuje v naší honitbě.

Naše úsilí v péči o zvěř bylo možno ohodnotit na chovatelské přehlídce trofejí ulovených v sezoně 2015/ 2016 v honitbách okresu Vsetín ve Valašské Bystřici ve Společenském domě u Pernických.

Myslivecké sdružení
Brdisko

V květnu proběhla u myslivecké chaty brigáda. Jako každoročně se snažila většina členů přispět svou snahou k zvelebení okolí naší myslivecké chaty. Směrem od hřiště se zarovnal svah a vznikla rovinka, na které při mysliveckém výletu bude umístěna střelnice ze vzduchovek. Nově vzniklé prostranství bylo poté oseto travním osivem.

Miroslava Klubalová, kronikářka MS Brdisko- Liptál

V sobotu 30. července 2016 jsme pro občany Liptálu, ale i okolních vesnic, pořádali tradiční myslivecké odpoledne. Členové MS Brdisko Liptál už od ranního kuropění pracovali na tom, aby celá akce proběhla co nejlépe. V kuchyni se pilně připravovaly zvěřinové dobroty, jako byl pečený divočák se zelím a knedlíkem, řízek s bramborem či srnčí gulášek. Pro děti byly přichystány soutěže v malování, hodu šiškou na terč nebo střelba ze vzduchovky. No a dospělí se zase bavili při napínavé soutěži v hodu sekerou. Počasí se vydařilo a letní odpoledne rychle ubíhalo, pivo teklo proudem a jídlo mizelo z pařáků, hrnců a kastrolů jako o závod.

Jako hlavní hřeb byla připravena bohatá zvěřinová tombola. Za utržené peníze jsme zakoupili krmivo pro zvěř na přicházející zimní období.

Chtěl bych ještě jednou poděkovat všem těm ochotným a obětavým členům, kteří se podíleli jak na přípravě a průběhu akce, tak i na následném úklidu. Takových lidí je málo a uspořádat vydařenou akci je v dnešní době problém. Myslím, že mluvím za většinu spolků. S provoláním Myslivosti zdar!

Tomáš Mrlina, hospodář MS Brdisko Liptál

V roce 2014 vešel v platnost nový občanský zákoník, který mimo jiné uložil občanským sdružením povinnost změnit svoji právní formu na „zapsaný spolek“.

Jelikož tato změna vyžadovala také změnu stanov, byla zároveň provedena **změna názvu**. Původní název „Tělovýchovná Jednota Start Lipta Liptál“ pochází z roku 1967, kdy fotbalový klub Liptál vstoupil do výrobního družstva.

Jelikož dnes, po 49 letech, již tento název není aktuální, byla provedena změna názvu na „Fotbalový klub Liptál, z.s.“.

Je to až neuvěřitelné, ale již po šesté se konal **fotbalový zápas mezi Hořanskem a Dolanskem**. Tak jako každý rok, tak i ten letošní vzbudil mezi hráči i některými fanoušky mnoho vášně, což svědčí o zdravém náboji v tomto zápase dvou částí obce. Emoce totiž

neodmyslitelně patří k fotbalu a dělají tím zápasy zajímavější.

Tak jako v loňském roce, jsme jako předzápas mužů, vložili zápasy našich dětí, kterých je stále velmi mnoho, a kteří nám dělají největší radost. V těchto utkáních jste mohli vidět zapálení dětí pro hru, což nám stále dává naději, že za pár let bude mít stále kdo hrát fotbal.

Po utkáních dětí nastoupil na řadu zápas mužů. Dosavadní stav utkání byl 3:2 ve prospěch týmu z Hořanska, a tak Dolansko mělo o motivaci postaráno.

Utkání skončilo nakonec těsnou výhrou Dolanska, a to s výsledkem 4:3, a tím pádem je stav utkání po šesti odehraných ročnících nerozhodný 3:3.

Jsem rád, že i po šesti ročnících se stále najde parta nadšenců, kteří si přijdou zahrát fotbal a přičiní se tak o zachování tradice tohoto utkání.

Ke každému sportu neodmyslitelně patří i finance, kterých je samozřejmě vždycky málo, proto je potřeba vždy vyzvednout ty, kteří pomáhají. Je velmi těžké jmenovat všechny sponzory a osoby, které pomáhají fotbalovému klubu Liptál, protože nerad bych na někoho zapomněl. Rád bych dnes ale konkrétně poděkoval panu Zdenkovi Kleskovi, protože jeho pomoc je velmi výrazná a velmi si jeho zájmu o liptálský fotbal vážíme.

Poděkování samozřejmě patří i všem ostatním, protože bez jejich pomoci by to dnes šlo jen velmi těžko.

Ing. Milan Daňa, předseda FK Liptál

V sobotu 11.června 2016 se v Karolině konal závěrečný turnaj mladších přípravek, který čítal na 32 týmů z celého okresu rozlosovovaných do 8 skupin. Začínalo se již v 8 hodin ráno, dostali jsme propozice a šli se převléct do dresů. Vše bylo perfektně připraveno, jak po stránce organizační, tak i po stránce občerstvení. Jakmile byli všichni připraveni, rozmístili se na 6 hřištích a hrálo se vždy 1 x 12 minut. Po odehrání základních skupin se turnaj rozloučil s týmy, které skončily ve skupině na 4. místě a pak se již pokračovalo ve vyřazovacích soubojích.

Počasí střídalo sluníčko s malými přeháňkami, ale myslím, že to byla nová a velmi zajímavá zkušenost pro naše nejmenší na tak velkém turnaji.

Bohužel jsme nepostoupili, ale odnesli jsme si i tak plno dojmů. Ve finále zvítězilo družstvo Zašová nad týmem z Lidečka.

Na závěr bych chtěla za všechny rodiče poděkovat trenérům mladší přípravky i mladších žáků a také fotbalovému klubu Liptál, kteří se po celou sezonu starali o naše fotbalisty a fotbalistky.

Pro Liptálský Zpravodaj napsala Radana Daňová

Jako každý rok, tak i letošní zimu uspořádal Klub volejbalových nadšenců Liptál v tělocvičně ZŠ Liptál v pořadí již 12. Mikulášský volejbalový turnaj. Tentokrát se akce konala místo tradiční druhé prosincové soboty až poslední lednovou sobotu, ale to na samotnou účast, ani následnou sportovní zábavu nemělo žádný vliv.

Turnaje se zúčastnilo celkem šest smíšených družstev a to: Urna, Cheguevara, Bohuši, Six Team, domácí KVN 1 Liptál a KVN 2 Liptál. První hvizd píšťalky zazněl v devět hodin a poslední dramatický zápas o první příčku byl ukončen po sedmnácté hodině. Všechna družstva hrála vzájemně dva zápasy do pevných dvaceti bodů. Po vyrovnaných soubojích nakonec na nejvyšší příčku dosáhli hráči Cheguevary, druzí skončili Bohuši a třetí příčku obsadil Six Team.

Během celého dne bylo zajištěno bohaté občerstvení v podobě frgálů, guláše, párků, sladkostí a pochutin. Jelikož se jednalo o sportovní klání, v nabídce samozřejmě nechyběla možnost doplňování důležitých vitamínů, sacharidů a bílkovin v podobě piva a dalších alkoholických i nealkoholických nápojů.

Celý turnaj proběhl ve velice přátelské atmosféře a našťastí se obešel bez většího zranění.

Ing. Ondřej Vaculík, předseda KVN Liptál

V sobotu 9. dubna se konal v ZŠ Liptál další Jarní babský turnaj a zúčastnilo se 5 týmů. Nálada byla jako vždy výborná, hrálo se na 2 hrané sety do 20. Po ukončení turnaje jsme sečetli všechny body a pořadí bylo následující. 1. místo: Vsetín, 2. místo: Ústí, 3. místo: domácí z Liptálu, 4. místo hráčky z Ratiboře a čestné 5. místo obsadily volejbalistky z Bystřičky.

V květnu jsme také byli na Chlebičkovém turnaji v Jablůnce, kde se utkalo 8 ženských týmů z okolí. Bohužel nám počasí na venkovních hřištích nepřálo, ale i tak jsme si dobře zahráli v místní tělocvičně.

V létě však s volejbalem nekončíme, jezdíváme hrávat na venkovní hřiště na Syrákov.

Radana Daňová

V sobotu 3. září 2016 se na antukových kurtech v Ústí u Vsetína zúčastnili hráči KVN Liptál volejbalového turnaje smíšených družstev. Jednalo se o již 15. ročník Memoriálu Jana Šimary, zakládajícího člena TJ Sokol Ústí. Tradičního klání se zúčastnilo osm týmů. Hrálo se systémem každý s každým. I přes spoustu dramatických zápasů se našemu družstvu bohužel nepodařilo v turnaji obsadit přední příčky.

Ing. Ondřej Vaculík, předseda KVN Liptál

V sobotu 5. listopadu 2016 se konal v Ratiboři putovní Babský chlebičkový turnaj ve volejbale, který se koná dvakrát ročně vždy u některého z hrajících týmů.

Turnaje se zúčastnilo 6 týmů, Ratiboř, Vsetín, Jablůnka, Valašské Meziříčí, Bystřička a Liptál. Hrálo se na jednu tělocvičnu, každý s každým na 2 hrané sety do 20.

Myslím si, že mohu mluvit za všechny hráčky, že jsme si perfektně zahrály, byla super nálada a výborné občerstvení. Příští chlebičkový turnaj na jaře pořádáme doma v Liptále.

Za KVN Liptál Radana Daňová,

15.1.2016 jsme se zúčastnili prvního ročníku Šachového turnaje v Jasenné, kde se utkali naši mladí borci se svými vrstevníky, ale i s dospělými hráči.

Sešlo se celkem 30 hráčů a členové našeho kroužku si nevedli vůbec špatně.

Po prvním osmělení se nezalekli a poráželi i dospělé hráče, mezi kterými jsme byli i my vedoucí. Mezi děvčaty zvítězila Martina Jehlářová, v kategorii chlapců se na bednu postavili Vít Fojtík (2. místo) a Filip Fojtík (3. místo). Na první pozici jsme zatím dosáhnout nemohli, protože zvítězil místní borec, který hraje „úplně jinou ligu“, ale to nám nevadí. Naopak, je to obrovskou motivací do dalších let.

Další událostí, které jsme se účastnili, bylo třetí kolo 1. VASTO Tour, které se uskutečnilo 20.2.2016 v Základní škole v Jablůnce. Zde se sešli hráči z celého vsetínského okresu a pro některé naše hráče to byl nový zážitek. Tolik kvalitních hráčů pohromadě a atmosféra tvrdého boje, je pro začátečníka hodně silným zážitkem a nápirem nejen na nervy. Ale musím uznat, že v tak obrovské konkurenci, se naši zástupci

drželi a neodradily je ani prohry s mnohem zkušenějšími hráči a vydrželi odehrát všech sedm zápasů, i když se projevovala únava a vyčerpání. Z tohoto klání si naši hráči odnesli zkušenosti, jak takové turnaje vypadají a kde mají ještě slabiny a na co si v budoucnu dát větší pozor. Druhým aspektem, který nám to přineslo, bylo to, že si nás všimly oddíly z okolí a nabídly nám, že by naše hráče vzaly pod svá křídla. Čímž by se naši hráči stali registrovanými, byly jim hrazeny poplatky a mohli se účastnit i závodů, kde je nutné být registrovaným hráčem. S touto nabídkou přišla i nabídka s pomocí a radami při našich trénincích. Možná časem, až budeme mít mnohem větší základnu, budeme moci zaregistrovat vlastní líptálský oddíl a účastnit se turnajů pod hlavičkou vlastní obce. Ale to je hudba budoucnosti, protože to se sebou nese jak finanční nároky, tak hlavně nároky časové, a to nejen hráčů, ale i rodičů!

Za Šachový kroužek, Chmelař Radim

Podzimní šachové klání se uskutečnilo v sobotu 12. 11. 2016 v Hospodě U Klesků. Turnaj se povedl i přes nízkou účast místních občanů a hráčů, takže velice nebylo koho postavit proti hráčům z Jasenné a Ústí u Vsetína. Celkem se klání zúčastnilo 21 hráčů + jeden mimo tabulku, který byl do počtu, aby ten poslední jen nesešel. Hrál se na 7 kol po 15 minutách a mnohé zápasy byly strhující a plné zvrátů. Na jednotlivých hrách bylo vidět, jak má kdo natrénováno nebo jak mu to pálí a šachově myslí. Takže se vyskytly velmi rychlé hry, kdy během pár tahů bylo „vymalováno“ a bylo slyšet šach-mat. Proti těmto rychlým hrám se naopak vyskytly i takové, kdy na skoro prázdné šachovnici bylo oříškem tuto hlášku vyslovit a mnohé partie končily remízou.

Bohužel pro nás je smutnou zprávou to, že se našim hráčům moc nedařilo a posty na bedně nám tentokrát obsadili hráči z Jasenné a Ústí. Snad jen úspěch Milana Čokavce, za první místo v kategorii mužů a čtvrté místo Radima Chmelaře jsou odměnou za námi pořádané klání.

Za Šachový kroužek, Chmelař Radim

V neděli 30. 10. 2016 proběhla úspěšná veřejná výsadba nového **ovocného sadu**.

Za pěkného počasí bylo celkem vysazeno 76 ks nových ovocných dřevin.

Převážně byly vybrány starší či krajové odrůdy s různým využitím a s různou dobou zralosti. Okrajově také méně známé druhy ovocných dřevin. Celkem byly vysazeny následující druhy a odrůdy:

21 ks jabloní (odrůdy: Jadernička moravská, Vilémovo, Smiřické vzácné, Malinové podzimní, Kardinál žíhaný, Api hvězdovité, Řehtáč soudkovitý, Krasokvět žlutý, Boikovo, Croncelské, Watervlietské mramorované)

12 ks hrušní (odrůdy: Máslovka římská, Muškateľka šedá, Clappova červená, Hardyho máslovka, Kongresovka, Nagevicova a Smolenka)

12 ks švestek (odrůdy: Stanley, Durancie a Čačanská rodná)

12 ks třešní (Hedelfingenská, Droганova žlutá polochrupka, Kaštánka)

8 ks oskeruší

2 ks dřín obecný

2 ks moravský sladkoplodý jeřáb

2 ks ryngle (Oulinská renklóda žlutá)

2 ks špendlík žlutý

1 ks moruše černoplodá

1 ks kdouloň

1 ks mišpule velkoplodá

Český svaz ochránců
přírody Vartovna

U většiny dřevin je kromě odrůdy také zapsáno, kdo je daný den vysadil. Dřeviny dodali vybraní pěstitelé: jabloně a hrušně pan Stanislav Boček z Hluboké u Kunštátu, oskeruše pan Vít Hrdoušek ze Strážnice a ostatní dřeviny pan Radim Pešek z Bojkovic.

Nový sad nese jméno Františka Plachého, brněnského rodáka, který do naší vesnice přišel jako učitel a stal se i řídícím zdejší základní školy.

Finance na realizaci sadu se naší organizaci podařilo získat od Nadace Partnerství a také od obce. Partneři byli: ČSOP Liptál, Obec Liptál, Líska, z.s., MŠ Liptál, SRPŠ a ZŠ Liptál.

Věra Jašková, ČSOP Liptál

Jako **památné stromy** se vyhláší dřeviny které jsou významné svým věkem, velikostí, nebo se jedná o mimořádnou krajinnou dominantu, orientační bod, nebo se k nim váže historická či jiná zajímavá událost. Každý památný strom má také určeno svoje ochranné pásmo, ve kterém není dovolena žádná pro památný strom škodlivá činnost. Památný strom je také vyhlášován i se svým charakteristickým jménem.

V katastru naší obce jsou v současné době jako stromy památné vyhlášeny tyto stromy:

- **LIPTÁLSKÁ LÍPA** - nejmladší památný strom v obci.
Vyhlášena byla v loňském roce, a to 6.6.2014. Roste u katolického kostela, kde vynikla po odkácení porostu u Rokytenky. Do té doby o ní asi málokdo věděl. Výška stromu je 22 m a obvod kmene ve výšce 130 cm nad zemí je 463 cm
- **LIPTÁLSKÝ JILM** - jako památný strom vyhlášený v roce 2007.
Esteticky významná a zajímavá dřevina - větví se do několika samostatných kmenů. Je jedním z posledních stromů, které se dochovaly z původního parku z návrhu Maxmiliána Errase pro hraběte Jana Karla Stomma z roku 1822. Konkrétně se jedná o jilm habrolistý, s výškou 22 m a obvodem kmene 560 cm. Staré jilmky se postupně stávají vzácností, a to díky houbovému onemocnění - grafioza jilmů, díky které stromy poměrně rychle (často i v průběhu jednoho roku) usychají. V současné době je v ČR jen 13 památných stromů tohoto druhu.
- **LIPTÁLSKÝ BUK** - za památný strom vyhlášený také od roku 2007.
Stejně jako památný jilm je i tento buk jeden z posledních stromů, které zbyly z původního parku. Liptálský buk má obvod kmene 360 cm a vysoký je 27 m. Jedná se o červenolistý kultivar. Je to jeden z nejkrásnějších stromů v obci, a to díky jeho barevné rozmanitosti v průběhu roku.
- **LIPTÁLSKÝ TIS** – tento tis roste v lesním porostu v údolí Hluboké.
Přestože o něm většina místních lidí slyšela, málokdo zná jeho přesnou polohu. Tisy rostou velmi pomalu. Věk Liptálského tisu je odhadován na cca 250-300 let. V roce 2013 byl strom stromolezecky ošetřen a okolí stromu vyčištěno od náletů. Již v roce 1931 se o Liptálském tisu psalo v publikaci Staré tisy na Moravském Valašsku, kdese o něm uváděly tyto údaje: „Dosahuje výšky 8 metrů, kmen měří v obvodu 141 cm.“ V té době byl odhad věku uváděn na více než 400 let. Skutečný věk stromu nelze přesně odhadnout, jisté však je že půjde o stovky let. V současnosti se udávají jeho velikosti následovně: výška 10 m, obvod kmene 170 cm. Za 85 let tento tis přirostl v podstatě jen malý o kousek, což potvrzuje fakt, jak pomalu tyto dlouhověké dřeviny rostou.
- **HAJTROVA HRUŠEŇ**- roste ve skupině mladší liniové zeleně na terénní hraně mezi pastvinami nad žlebem potoka Rokytenka, v části obce – V Hájí. Jedná se o dominantní strom, který vyniká svým vzhledem a věkem. Obvod kmene je 214 cm, výška stromu 8 m, šířka koruny 7 m a odhadované stáří cca 150 let.

*Věra Jašková, ČSOP Liptál
Příloha č. 13*

Vítání občánků jsme v tomto roce uspořádali ve dvou termínech.

První bylo 28. února a ne až na jaře, jako obvykle. Přiměl nás k tomu velký počet dětí narozených od podzimu, a tak jsme je tento den raději přivítali nadvakrát. V první skupině se sešlo sedm nových občánků a ve druhé osm. Potvrdilo se správné rozhodnutí, neboť tomuto slavnostnímu okamžiku přicházejí stále více přihlížet i prarodiče a rodinní příslušníci a zasedací místnost bývá téměř zaplněná. Za to jsme velmi rádi.

Druhé vítání nových občánků proběhlo 23. října a přivítali jsme osm narozených dětí. Pokaždé tradičně slavnostní projev předsedkyně Komise pro občanské záležitosti a pana starosty doplnilo milé vystoupení Malúšat, rodiče se podepsali do kroniky pod slib, že ze svého dítěte vychovají čestného občana naší obce a dostali řadu dárečků. Nechybělo ani obvyklé focení u kolébky a společné foto.

Komise pro občanské záležitosti

V sobotu 3. prosince 2016 uspořádala Komise pro občanské záležitosti při ZO Liptál „Posezení se seniory“. Ve vánočně vyzdobeném sále kulturního zařízení se sešli senioři u výborného občerstvení od kuchařek ze základní školy, aby si popovídali se známými při poslechu písní v podání paní Jarmily Bilové a jejího Revizorka bandu ze Vsetína. Program zahájilo milé vystoupení Malých ogarů FS Lipta pod vedením Ing. Ladislava Michálka a Ladi Gerži a pan starosta s přípitkem.

Překvapením večera bylo taneční vystoupení senierek z Jasenné na hudbu „Kalinka“.

Tradičně se pak při své pouti obcí zastavil Mikuláš se svou početnou družinou. Veselí čerti byli tentokrát „přející“ a podarovali přítomné kouskem uhlí.

Za Komisi pro občanské záležitosti Eva Krausová – Příloha č. 8

V sobotu 12. března 2016 v Hospodě U Klesků v Liptále proběhl 11.ročník Liptálského koštu.

Liptálský košt slivovice

Výsledky v 1. kategorii - trnková:

1. Petr Vaculík, Liptál
2. Jan Matonoha, Liptál
3. Vladimír Zapalač, Jasenná.

Počet vzorků v trnkové kategorii 18.

Pět soutěžících si poznalo svoji pálenku.

Výsledky 2. kategorie - ostatní ovoce:

1. Radek Januš, Liptál
2. Petr Vaculík, Liptál
3. Roman Šťastný, Liptál.

Počet vzorků 17.

Pět soutěžících si i v této kategorii poznalo svůj vzorek.

Ceny nejlepším předával starosta obce Ing. Milan Daňa. Po vyhodnocení úspěšných byl program doplněn bohatou tombolou, výborným občerstvením.

K příjemné zábavě přispěla kapela JKB Band. Věříme, že všichni účastníci odcházeli spokojeni a za rok se zase rádi vrátí soutěžit.

Hana Klesková

Po pozitivních ohlasech lidí, kteří se v září minulého roku zúčastnili I. liptálského gulášfestu, se Obec Liptál rozhodla uspořádat v přírodním kulturním areálu Liptál pokračující ročník této akce s názvem II. liptálský gulášfest. Termín byl určen na sobotu 13.8.2016 s tím, že celá koncepce gulášfestu byla zachována. O hudební a taneční zábavu se postarala dechová hudba Liptalanka a ve večerních hodinách hudební skupina 1+1. Pro děti byla připravena zábava v podobě skákacího hradu.

Gulášfest

Vzhledem k velkému zájmu nových gulášníků o účast v obou ročnících jsme se rozhodli navýšit počet mistrů ze sedmi na devět. Mrzí nás, že jsme nemohli vyhovět všem zájemcům, aby předvedli své umění, ale nakonec se ukázalo, že devět gulášníků je vzhledem k dispozičnímu řešení přírodního areálu i maximální možná kapacita.

Při výběru kandidátů, kteří chtěli předvést své umění, jsme dávali přednost Liptalanům. Stejně jako vloni bylo oficiální zahájení akce v 15:00 hodin. Samozřejmě v tuto dobu už musely být guláše doladěny k dokonalosti, proto se někteří mistři společně se svými pomocníky připravovali už od osmi hodin rána. Při přípravě panovala mezi všemi „rivaly“ přátelská atmosféra, která se podporovala dobrou slivovičkou a pivem. Tak jako vloni se soutěže zúčastnili obhajující vítěz pan Ladislav Kováč, dále Pavel Londa, Pavel Vychopeň, Filip Tomanec, Vladimír Škrabánek a Jan Vaculík. Nově se do soutěže přihlásili Lubomír Hrbáček, Alan Šerý a Miroslav Malčík. I v letošním ročníku se dna kotlíků objevily velice brzy. Ten, kdo nebyl dostatečně nasycen, měl možnost doplnit svůj žaludek párkem v rohlíku a dalšími pochutinami. Samozřejmě nechybělo ani pivo. Během ochutnávky měl možnost každý účastník dát svůj hlas svému favoritovi. I když rozdily hlasů byly mezi mistry velice malé, na třetím místě se nakonec umístil Lubomír Hrbáček, druhou příčku obsadil Filip Tomanec a nejlepším gulášníkem II. liptálského gulášfestu se stal Jan Vaculík. Vzhledem k přívětivému počasí, pokračovala volná zábava za doprovodu hudební skupiny 1+1 až do pozdních nočních hodin.

Ing. Ondřej Vaculík, místostarosta obce Liptál

Příloha č. 9

V neděli 2. října 2016 navštívila Liptál delegace krajanů ze Spojených států amerických, kteří se sdružují kolem české školy T. G. Masaryka založené už v roce 1921 Chicagu.

Návštěva z USA

Čechoameričanům se dostalo tradičního přivítání chlebem a solí od reprezentantů obce ve valašských krojích. Po obědě, kde jako zákusek nesměl chybět frgál, hosty pár slovy přivítal pan starosta Milan Daňa a kulturní dům rozezvučela cimbálová muzika Morava, kterou doplnili svým pásmem písní a tanců Malí ogaři, Malůšata a Malá Lipta. Dětský program prokládal svým zvучným zpěvem ženský soubor Rokytenka. Zvláště působivé bylo ukončení folklorního programu, Malá Lipta totiž vyzvala hosty na parket a společně si zatančili Špačka. Celé pásmo souboru Lipta Liptál doprovázely řemeslné dílny tkaní, předení na kolovrátcích, řezbářství, mokrého i suchého plstění, makového světa, vázání mašlovaček a ukázka výroby pařených sýrů. Vše si se zájmem vyzkoušeli jak malí, tak i velcí. Nikdo nemohl pochybovat o tom, že rázovité Valaško je region bohatý na folklorní a řemeslné tradice. Hosté odjížděli nadšení a obtěžkáni dojmy, dárky a nakoupenými suvenýry. Všichni věříme, že kontakt s Chicagem se udrží a Liptál naváže folklorní družbu s krajaný na opačné straně oceánu.

Šárka Langová

V neděli 27. listopadu jsme rozsvítili na adventním věnci první svíčku. V předvečer adventu, v sobotu, jsme rozsvítili vánoční strom a betlém v naší obci. Slavnostnímu okamžiku předcházela již tradiční školní Adventní jarmark, který připravil Spolek rodičů a přátel Základní školy Liptál, Základní škola a Mateřská škola Liptál s podporou obce.

Adventní jarmark

Vzhledem k rozsáhlému programu i předpovědi dobrého počasí jsme již podruhé zvolili Kulturní areál obce. Na jarmarku proběhl benefiční prodej výrobků dětí mateřské a základní školy, který se těšil velkému zájmu a děti tak na své školní i mimoškolní aktivity získaly více než 40.000 Kč. Součástí byl i prodej adventních a regionálních výrobků a návštěvníci si tak mohli pořídit Lukášovy šité hračky, textilní výrobky, trdelníky, med, vánočky, frgály, fairtradovou kávu, čokoládu a čaje, jmelí, adventní dekorace, ozdoby

do vlasů, kozí sýry a mléčné výrobky, ovoce i sušené plody.

Pro děti připravila školní družina a maminky tvořivé dílny. K pravé adventní atmosféře přispěly koledy, Andělská pošta i bohaté občerstvení.

K páté hodině jsme vypravili z areálu zvonečkový průvod, který tentokrát zaplnil celý chodník od areálu až k vánočnímu stromu. Následovalo zpívání koled dětí základní školy s paní učitelkou Gajdošíkovou, pozdrav pana starosty Ing. Milana Dani a společné rozsvícení vánočního stromu a betlému. A kdo se dobře díval, viděl, jak z oblohy spadlo i pár sněhových vloček.

Za pořadatele Mgr. Iva Koutná

Odpoledne první adventní neděle jste stejně jako v předešlých letech mohli strávit v příjemném prostředí liptálského evangelického kostela, zastavit se, rozjímat a navodit si předvánoční náladu při poslechu vánočních písní a koled na adventním koncertu.

Adventní koncert

Těch, kteří si ten čas udělali a do kostela přišli, bylo opravdu hodně, sjeli se z širokého okolí. Plný kostel návštěvníků mohl slyšet krásné melodie v podání mládežnického souboru Zvonky dobré zprávy z Kateřinic a Ratiboře, dětské cimbálové muziky Kuráž Základní umělecké školy Morava a ženského pěveckého sboru Rokytenka, který doprovázel Jakub Vaculík na cimbál a Pavel Kovář „Tabásek“ na kytaru.

O tom, že se koncert líbil, svědčil dlouhý potlesk posluchačů, jejich spokojené a usměvavé tváře, slova chvály a díky za navození sváteční pohody.

*Hana Vaculíková
Příloha č. 8*

Liptalan Pavel Vaculík se závodění věnuje už mnoho let. V letošním roce se zúčastnil největšího a nejtěžšího závodu na světě, slavné rally Dakar, která se letos jela v Argentině a Bolívii. O jeho účasti se už hodně napsalo a povíдалo nejen v novinách a na internetu, ale i v televizi. Tak jen několik otázek a odpovědí:

Rally Dakar

Co obnášela příprava na Dakar ?

„Příprava techniky je podobná jako na každý jiný velký závod tzn. vše detailně zkontrolovat, vyměnit poškozené nebo opotřebované díly. A některé věci vyměnit preventivně. Rozdíl je v tom, že na Dakar musíte vzít mnohem více náhradních dílů, víceméně kromě skeletu auta a bloku motoru, který se vyměnit nesmí, jsme v bednách vezli celé druhé auto. A hlavně nesmíte na nic zapomenout, protože to, co doma zapomenete, tak to už na druhou stranu světa nedostanete.“

Vy připravujete auto tady v Liptále?

„Ano, děláme ho u mě doma v garáži. Spoustu lidí to překvapuje, protože většina týmů má velké garáže a zázemí a nikoho by nenapadlo, že se dá zavodní auto na tak velké závody připravovat v domácích podmínkách. Když byli u nás lepit před Dakarem auto chlapi z firmy Rally Design, tak říkali, že v tak malé garáži ještě nelepili. Ale o velikosti garáže to není. Protože za dva roky, co auto děláme u nás, jsme pro technickou závadu odstoupili pouze jednou a toto navíc k vůli spojce, která se pokazila při závodě.“

Kdo z obce Ti pomohl a s čím?

„Tak nejvíc mi pomáhají moji rodiče. Ta pomoc je neviditelná, ale pro důležitá. Příprava zabrala spoustu času. Rodiče, když viděli, že jdu z práce přímo do garáže a z garáže zase do práce, tak se sami od sebe ujali spousty těch běžných věcí, které jsem nestačil řešit nebo dělat. Třeba také vařili nejen pro mě, ale i pro mechaniky, kteří trávili u mě v garáži celé dny i noci. Za pomoc musím poděkovat také naší rodinné firmě Nábytek Vaculík, která je partnerem týmu a jejíž logo je možné na závodním autě vidět. Třeba náš řidič svážel z celé republiky díly a komponenty. Brácha mi zase půjčoval náhradní vybavení.“

Je něco, co Tě překvapilo? Příjemně nebo i nepříjemně?

„Já mám dost naježděno po závodech různě po světě a o Dakaru jsme hodně diskutovali, třeba i s jinými jezdci, jako je Viktor Chytka, kterého jsem 5 let navigoval a on na Dakaru byl třikrát. Takže jsem měl poměrně dobrou představu o tom, co mě tam čeká a myslím, že jsem to i dostal.“

Vy jste také po příjezdu udělali besedy ve Velkém Meziříčí a tady v Liptále?

„Ano, chtěli jsme lidem, kteří nám fandili a sledovali nás, přiblížit závod z jiného pohledu, než jak to vidí v televizi nebo na internetu. Nachystali jsme zákulisní videa, fotky a povídání. No a ta liptálská beseda vyšla neskutečně.“

Do hospody se vtěsnalo skoro 280 lidí a spousta jich ještě odešla, protože se dovnitř nevezli. A ohlasy byly pozitivní a myslím, že se beseda se líbila. *Příloha č. 10*

Osudová nehoda přivedla bývalého sportovce **Petra Valcháře** na divadelní prkna. Přestože je na vozíku, stal se z něj herec souboru La Putyka. K divadlu ho to nikdy netáhlo. V hledišti seděl naposled někdy na základní škole v rámci výchovného programu. Taky ho to nikdy netáhlo do Prahy. Přemýšlel o životě na rodné Moravě nebo někde daleko v zahraničí. Život Petra Valcháře ale z nalajnované trasy razantně vybočil. Dnes v Praze bydlí a poměrně často chodí i do divadla. Dokonce ne v roli diváka, ale účinkujícího. Hraje v novocirkusovém představení Risk souboru Cirk La Putyka, kde má – ačkoli je upoutaný na vozík – několik akrobatických čísel.

Akrobat na vozíku

Dramatická změna kurzu v životě tehdy čtyřicetiletého amatérského sportovce přišla před dvěma lety. Přerušil studium na Fakultě tělesné kultury v Olomouci a vydal se do USA na jednu z texaských farem. Nabrat zážitky a získat zkušenosti. Už za dva měsíce bylo všechno jinak. Stačila jedna jízda na čtyřkolce. „*Moc si ten úraz nepamatuju, měl jsem hodně poraněnou hlavu. Vím jen, že jsme jen tak někam přejížděli,*“ vzpomíná Valchář. Na nerovné polní cestě to uklouzlo... A pak se probral až v nemocnici v Austinu. Jeho spolujezdkyně vyvázla se zlomeným nosem, on si zlomil páteř. Zůstal ochrnutý od hrudníku dolů.

Následující půlrok strávil po nemocnicích. Z Austinu zamířil do pražského Motola, odtud na rehabilitace do Kladrub. Když se blížil konec jeho pobytu, věděl jistě, že nemůže pokračovat tam, kde před úrazem skončil. „*Musel jsem přerýsovat všechny plány, které jsem měl. Ve škole jsem byl ve třetíku, ale dokončovat tělocvik mi přišlo zbytečné. Navíc jsem věděl, že se musím přestěhovat do Prahy. Je tady větší šance sehnat práci i lepší dostupnost,*“ říká beze stopy lítosti v hlase. A čas rozhodně neztrácel. Už pár dní po příjezdu do hlavního města začaly námluvy s Cirkem La Putyka. Principál souboru Rošť a Novák zrovna do nového projektu hledal lidi s handicapem.

„*Ještě v Kladrubech jsem se zaregistroval na stránkách České asociace paraplegiků a sledoval pracovní nabídky. A narazil jsem i na tenhle inzerát Putyky,*“ vzpomíná Valchář. Nebyl jediný adept. Novák ale po pár zkouškách ukázal právě na něj.

A tak začal Valchář pracovat na rodícím se projektu, jenž se měl věnovat riskování a jeho významu v životě. Akrobaté v něm riskují přímo před divákem: skáčou na trampolíně s velkým nožem, hází po sobě ostrými šipkami, žonglují se sekýrami. Jakou roli hraje riziko v jeho vlastním životě? „*Nikdy jsem nad tím moc nepřemýšlel, ale asi jsem riskoval, riskuju a riskovat budu. Mám to v sobě. Po úrazu jsem si uvědomil hodně věcí, trochu přerovnal priority, ale úplně se člověk změnit nemůže,*“ říká.

Příprava na roli nebyla snadná. Musel na sobě hodně zapracovat, aby zvládl náročná akrobatická čísla, a často ho po tvrdých trénincích bolela záda. „*Ze začátku jsem musel párkrát navštívit thajské masérky,*“ vzpomíná. „*Ale to zkoušení bylo náročné pro všechny. Má to obrovské výhody. Díky Putyce mám pohyb mezi lidmi a nemusím být někde zavřený ve fitku a zvedat činky,*“ říká.

Putyka mu otevřela dveře do nového světa. Přesto o dalších rolích neuvažuje.

„*Já se vlastně na jevišti moc dobře necítím. Nejsem ten typ, který by se rád nějak předváděl,*“ říká po řadě repríz. A navíc se už objevily i další nabídky na pokračování v podobných projektech. Zatím ho ale dostatečně vytěžuje Risk. A práce. Cirk La Putyka je totiž do jisté míry pro Valcháře jen koníčkem, byť náročným. Aby pokryl běžné výdaje na život, našel si i „klasické“ zaměstnání, pro člověka na invalidním vozíku možná trochu netradiční – prodává jízdní kola. „*Je pravda, že se na mě někdy zákazník dívá nedůvěřivě, když mě vidí na vozíčku a já mu radím, co si má koupit. Ale rozpaky většinou brzy pomínou,*“ směje se Valchář.

Pro Lidovky.cz (28.12.2015), Jaroslava Synáčová,

Od pátku do neděle 23. – 25.9.2016 se v Kozlovicích u Frenštátu pod Radhoštěm na ranči Paint Horse uskutečnilo mistrovství ČR Wester Riding Clubu dospělých.

Na koni pro titul

Jde o jezdecké disciplíny, při kterých nejde tak o rychlost či skoky, ale spíše o poslušnost, ovládání a soudržnost jezdce s koněm. Tato akce byla vyvrcholením celoroční práce lidí, kteří se věnují tomuto sportu celým svým srdcem. Mezi jinými se tohoto mistrovství České republiky zúčastnila i rodačka z Liptálu **Zuzana Čalová**, která trénuje a sedlá tříletou kobylu Mery (Mery JGB Smart Olena) z vlastního chovu Zdeňka Mrliny ml. Za vydatné pomoci svého otce Zdeňka Mrliny st. z Liptálu. Mery byla jedna z nejmladších koní v aréně a Zuzka na ní jela dvě disciplíny, které jsou zaměřeny na poslušnost a pečlivost předvedení všech druhů chodů. Od kroku, přes klus až po cval v různém časovém sledu a to na příkaz rozhodčího. Ten přijel do Kozlovic až z USA.

V první disciplíně Wester Pleasure Junior Zuzka obsadila 5. místo. V druhé disciplíně Amater Western Pleasure All Ages se umístila na 3. místě, a tím získala titul druhé vicemistryně ČR v této kategorii.

Tímto byla ukončena celá závodní sezóna westernového ježdění a budou se těšit na další rok a další možnosti.

Karel Řezníček ml.

Liptál - Bývalý dlouholetý starosta vesnice Liptál Miroslav Vaculík vydal knihu. Dílo s titulem Dvacet let starostou si čtenáři mohli poprvé zakoupit uplynulou sobotu na 47. Liptálských slavnostech, kde se odehrál její křest.

Knih „Dvacet let starostou“

Miroslav Vaculík působil jako starosta vesnice v letech 1990 až 2010. Za tu dobu nasbíral mnoho zkušeností, které při psaní knihy zúročil. „*Jsem přesvědčený, že mohu být inspirací pro nováčky či zajímavým srovnáním pro všechny, kteří se zajímají o veřejné dění,*“ napsal Miroslav Vaculík v úvodu svého díla.

Autor v knize vzpomíná na práci ve vsetínské Zbrojovce, líčí zážitky aktivního sportovce a folkloristy. Popisuje také vzpomínky a příběhy starších lidí, své místo mají i církevní zvyklosti.

Vyšlo: Deník 30.8.2016 a Naše Valašsko

Odhodlání a staré kolo stačilo Janu Evjákovi, aby vyrazil z Liptálu a projel Střední Ameriku. Díky bohu, že si vzal ještě fotoaparát a poznámkový blok. Proto můžeme číst a prohlížet fascinující cyklistický cestopis s podtitulem Na kole Střední Amerikou.

Knih „Svět skončil, tak jsem jel“

Co Jan Evják ve své knize nazvané Svět skončil, tak jsem jel, viděl, vyfotografoval a popsal? Yucatan v Mexiku, Belize, Guatemala, San Salvador, Honduras, Nikaraguu, Kostariku a Panamu. Pro nakladatelství Cykloknihy je Evjákova publikace prozatím vrcholem produkce cyklistických cestopisů. A to jich už vydalo mnoho... Grafička Milada Hartlová dostala volnou ruku od vydavatele, slušný materiál od autora a odvedla výbornou práci!

Na velkých fotografiích můžeme sledovat cyklistickou cestu skrz velká středoamerická města, po venkově, přes hory i doly. Texty k tomu spíš jenom sekundují a doplňují fakta. Spolu s Janem Evjákem trpíme v horku, kličkujeme mezi bezohlednými kamiony, setkáváme se s přívětivými lidmi, někde se bojíme zločinu, jinde sami krademe pomeranče ze sadu, sledujeme neskutečnou chudobu, krásnou přírodu i staré architektonické památky. Autor kombinuje vyprávění o turistických výletech, o dlouhé cestě na kole a o běžném životě místních lidí. o turistických výletech, o dlouhé cestě na kole a o běžném životě místních lidí. Pokud snímek stojí za to, dá mu grafička místo na celou stránku, nebo z něj dokonce udělá atraktivní dvoustranu. Jindy neváhá fotografie seskupit a udělá z nich zajímavou obrazovou esej. Svérázný cyklista nakonec najel 4289 kilometrů tropickou Střední Amerikou. Ponořil se do historie Mayů, vyšel na sopku, projel tropické pralesy a potopil se pod hladinu Karibského moře.

Proč knihu pojmenoval Svět skončil, tak jsem jel, uvádí sám Jan Evják: "Byl leden 2013, svět už měl být téměř dva měsíce v kolapsu po svém konci a přežít měli jen ti k tomu předurčení. Rozhlédl jsem se kolem. Pohled na billboardy a plakáty s tvářemi arogantních politiků dával tušit, že ne vše je úplně v pořádku, vtírává středoevropská zima se drala pod kabát a na nohou mne záblo. Cesta za snem se zdála být rovná, bez zbytečných hrbolů a zatáček. A starý svět vlastně skončil. Nezbyvalo než vyrazit a přesvědčit se..." Recenzent velmi rozvažoval, zda je čtyři a půl hvězdičky, které by nejraději udělil, spíše čtyři (**** výborná a poučná publikace) nebo raději pět (***** to musíte mít – nejvyšší hodnocení). Nakonec se přiklonil ke čtyřem. Důvodem je, že stejná péče, jaká se dostala fotografiím, nebyla věnována textu. Textu prostě něco málo chybí do absolutní špičky.

(Plzeň, Cykloknihy 2016. Kuba Turek, vyšlo na Horydoly.cz, 18.9.2016)

Nezaměnitelná osobitost malířské tvorby Josefa Bartoloměje Krále (1950) je dokladem poctivého přístupu k řemeslu a hluboké pokory, která jeho uměleckou tvorbu provází. Procítěné a přitom nesentimentální krajiny niterných a meditativních světů jsou výsledkem autorova hledání, které má svůj jasný směr a duchovní rozměr.

Ačkoliv je autor rodem z Hané, pevně zakořenil jak lidsky, tak i umělecky ve valašských kopcích v Liptále, kde v současnosti žije a tvoří na „Pustém kopci“.

Má za sebou řadu autorských výstav. Akademického vzdělání dosáhl Univerzitě Tomáše Bati v oboru Výtvarné umění a kresba. Autor studoval soukromě také u ikony valašské krajinné malby Karla Hofmana. Hluboká symbolika a cesta poznání provází autorův originální styl založený na kontrastech. Řád chaosu a symbolika bodu charakterizující autorovu tvorbu především dvou dekad.

Výstižně hodnotí malířův přístup slova PhDr. Lubomíra Piperka: „Meditativní a filozofická malba Josefa Bartoloměje Krále není ani malba abstraktní a není to ani kdysi módní „kosmické umění“. Ve své podstatě se dotýká našeho konkrétního života, poukazuje na duchovní potřeby naší civilizace. Dotýká se obtížného bodu v lidském myšlení, vztahu mezi věčným a časným, božským a hmotným, osobním a neosobním.“

Autor nadaný živelným malířským projevem, přenáší své vize na obrazy častěji špachtlí než štětcem. Schopnost lyrické a satirické zkratky provází také autorovu vlastní tvorbu básnickou a písničkářskou, která patří k celkovému obrazu umělceva ryzího přístupu ke svobodě tvorby a její opravdovosti bez kompromisů a líbivých gest.

Valašský deník M. Burda

Akademický malíř
v Liptále

Ceny za přínos rozvoji environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty ve Zlínském kraji za rok 2016 byly uděleny ve čtvrtek 1. prosince na XVI. Krajské konferenci o environmentální výchově. Ocenění byla udělena v deseti kategoriích. Nominováno bylo 33 osobností, škol a školských zařízení a projektů. Hlavní cenu pro osobnost EVVO ve Zlínském kraji získala Lenka Pavelčíková z Přírodovědného centra Trnka při DDM Uherské Hradiště. Cenu za celoživotní přínos EVVO v kraji získal Miroslav Janík z KOSENKY ve Valašských Kloboukách. Ocenění získaly i paní Petra Pilná ze Školní družiny při ZŠ Liptál (kategorie pedagoga) a Věrka Jašková z Českého svazu ochránců přírody (kategorie dobrovolník neziskové organizace).

Petra Pilná, vychovatelka školní družiny při ZŠ Liptál. Dlouhodobě pracuje s dětmi, vede je k úctě k přírodě, všemu živému i tradicím a řemeslům regionu. Sama je oceněným regionálním výrobcem, <http://koberecky.ic.cz/>, byla nominována na mistra řemeslné výroby. V roce 2014, 2015 i 2016 získala certifikát regionální výrobce podporující místní udržitelnou ekonomiku ve Zlínském kraji. Vede kroužek keramiky pro děti školy i mateřské školy Liptál, rodiče s dětmi, dospělé i programy a kurzy tkaní. Aktivně se zapojuje do regionálních kampaní a soutěží. V roce 2016 prezentovala s dětmi svou celoroční práci ve školní družině na V. Žákovské badatelské konferenci, kde se jí dostalo vysokého ocenění od přítomných pedagogů, včetně odborného garanta konference, zástupce UP Olomouc.

Ing. Věra Jašková, neúnavná iniciátorka akcí v obci Liptál, zejména při výsadbě stromů a péči o zeleň obce. V letošním roce vedla projekt určený na výsadbu ovocného sadu původních odrůd v obci. V rámci projektu vznikly i pracovní listy pro děti. Dokáže využít své odborné znalosti, kontakty a zapojit veřejnost a další složky v obci.

*Mgr. Iva Koutná, LÍSKA, z.s., Vsetín
Příloha č. 11*

V obci Liptál nedaleko Vsetína ve Zlínském kraji začíná Naučná stezka nazvaná Kobzánův chodník, která je věnovaná jednomu z nejvýznamnějších valašských výtvarníků a spisovatelů Janu Kobzánovi. Tento liptálský rodák byl prakticky u všeho, co se v obci událo. Stezka je dlouhá čtyři kilometry a má celkem pět zastavení. Každé se věnuje jinému tématu, jak životu Jana Kobzáně, tak životu v obci Liptál.

Jan Kobzán pomohl ve vesnici založit například folklórní soubor Lipta či výrobní družstvo. Aktivně se účastnil partyzánského odboje za druhé světové války. Na jeho počest vznikly také Liptálské slavnosti.

Jedno ze zastavení naučné stezky Kobzánův chodník se jmenuje Boj proti okupantům. Nachází se zhruba jeden kilometr pod kopcem Vartovna. Jedná se o Švehlův srub, který sloužil za války k ukrývání partyzánů. Je volně přístupný a nezamyká se. Stezka představuje i přírodní památku Pivovařiska, tedy štoly vzniklé těžbou brouskového kamene. Další zastavení vás čeká u rybníčku Obora, který se nachází na potoce Syrákovka, dva kilometry od obce Liptál. Rybník je součástí bývalé daňčí obory pánů liptálského panství. Patřila k liptálskému zámku, od něhož sem kdysi vedla lipová alej.

V současné době se z celé obory zachovala pouze Švehlova hájenka. K posezení zde najdete lavičky s altánem. Na ostrůvku je významné mokřadní stanoviště.

Naučná stezka Kobzánův chodník končí u rozhledny Vartovna, odkud se vám při dobrém počasí nabídne krásný výhled až na Malou Fatru nebo Jeseníky. Rozhledna stojí na stejnojmenném kopci, který se tyčí do výšky 651 metrů nad mořem.

Saskia Mišová, Český rozhlas, Rádio vašeho kraje

Naučná stezka
Kobzánův chodník

V kulturním zařízení obecního úřadu se v roce 2016 konaly tyto akce:

Akce roku

Hasičský ples	23.1.2016
72.Valašský bál	13.2.2016
Myslivecký ples	20.2.2016
Karneval ZŠ	27.2.2016
29.Dětský folklórní den	12.6.2016
Absolventský večírek	24.6.2016
Okresní schůze hasičů	12.8.2016
Sobota v pohybu – Ahmed Lenka	20.8.2016
MFF 47.Liptálské slavnosti	23.8.2016
Soustředění FoS Lipta Liptál –brněnský Valášek	16.9.-18.9.2016
Představovací workshop řemesel apod.	2.10.2016
Beseda se seniory	3.12.2016
Vánoční zpívání a koledování u cimbálu	11.12.2016
Vánoční besídka DDaZŠ Liptál	14.12.2016
Vánoční besídka ZUŠ Morava Liptál	15.12.2016
Štěpánská zábava FK TJ Start Lipta Liptál	26.12.2016

Během roku se v kulturním zařízení konalo pět soukromých akcí – oslav.

Pravidelně probíhaly během roku v kulturním zařízení tyto zkoušky:

Po:	FoS Malá Lipta (17-19 hod.)	FoS Lipta Senioři (19-21 hod.)
Út:	FoS Lipta-Malůšata (16.30-17.45 hod.)	FoS Lipta Senioři (19-21 hod.)
St:		FoS Lipta Základ (19-21 hod.)
Čt:		Zumba (18.30 - 19.30 hod.)
Pá:		FoS Lipta základ (19-21 hod.)
	Dechovka Liptalanka: pátek, neděle (19-22 hod.)	

V kulturním areálu obecního úřadu se v roce 2016 konaly tyto akce:

Dětská show – Dětský den	28.5.2016
29. Dětský nejen folklórní festival	12.6.2016
6.Liptálské slunění, šerm	24.6.2016
Tour de Beer – zastávka v Liptále	25.6.2016
Pivní slavnosti (Focus rock)	2.7.2016
2.Liptálský gulášfest	13.8.2016
MFF 47. Liptálské slavnosti	23.8.-29.8.2016
Adventní vánoční jarmark	26.11.2016

Příloha č.: 12. (Plán kulturních akcí, pozvánky na plesy)

Ke dni 31.12.2016 bylo v naší obci 1 499 obyvatel.

Přehled obyvatel

Z toho 1 257 dospělých
242 dětí
774 žen
725 mužů.

Číslo popisné a evidenční:

Ke dni 31.12.2016 je v obci registrováno:

540 čísel popisných
44 čísel evidenčních (chaty).
165 objektů je neobydlených – nikdo není přihlášen na trvalý pobyt.

Za rok 2016 se:

narodilo 16 dětí,
zemřelo 14 občanů
přihlásilo 39 obyvatel
odhlásilo 12 obyvatel.

Údaje o nezaměstnanosti v Liptále - ke 31.01.2016:

Evidování uchazeči: 57 (říjen 2016).

Podíl nezaměstnanosti: 5,59%

Podíl nezam. v okrese Vsetín – nejvíce Hošťálková - 6,39 % (98 evidovaných uchazečů)
nejméně Kladeruby – 1,42 %. (5 evidovaných uchazečů)

Malá vrstva sněhu z konce předcházejícího roku vydržela po celý leden, kdy střídavě přšelo nebo sněžilo a teploty se pohybovaly jen mírně pod nulou.

Počasí

Že tato zima připomínala spíš nástup jara dokazovaly teploty naměřené 1.února: Vsetín 3/9°C, Zlín 4/11°C. Takové teploty pokračovaly téměř po celý únor a březen. V polovině března nasněžilo, ale po pár dnech se opět vrátilo jarní – slunečné počasí. V druhé polovině května bylo počasí již letní a ke konci měsíce horko i s bouřkami (v Čechách s průtržemi a povodní).

V červnu se střídal déšť se slunečným počasím, ke konci měsíce i bouřky z horka. Docela časté červenecové deště vyvrcholily na konci měsíce 2.stupněm povodňové pohotovosti a hlídáním nemovitostí v blízkosti vodních toků.

Srpen nebyl letním měsícem a 11.8.2016 padl historický teplotní rekord, kdy bylo jen 10°C. Tropické teploty začaly až poslední týden v srpnu a teplé slunečné počasí vydrželo do konce září.

Podzimní „babí léto“ přerušilo svatomartinské sněžení a malá bílá pokrývka vydržela do poloviny listopadu. Pak se střídalo sněžení s deštěm a sluníčkem, takže Vánoce opět nebyly „bílé“.

Rekapitulace:

1. Události v Česku	str. 2
2. Zpráva starosty za rok 2016	2 – 3
3. Volby do Zastupitelstev krajů	3
4. Kolaudace splaškové kanalizace	4
5. Dotace z MAS Střední Vsetínsko	4 – 5
6. Dotace pro dobrovolníky	5
7. Oprava márnice	5
8. Soutěž Vesnice roku	6
9. Sběrný dvůr	6
10. Hospodaření	7 – 9
11. Z Mateřské školy Liptál	9 – 11
12. Ze Základní školy Liptál	11 – 13
13. Ze Školní družiny	13 – 14
14. Dětský domov a ZŠ Liptál	14 – 16
15. Základní umělecká škola Morava	16
16. FoS Lipta Liptál	16 – 19
17. Česká církev evangelická	19 – 20
18. Římsko-katolická církev	20 – 21
19. Sbor dobrovolných hasičů Liptál	21 - 22
20. Myslivecké sdružení Brdisko	22
21. Fotbalový klub Liptál	23
22. Klub volejbalových nadšenců	24
23. Šachový kroužek	24 - 25
24. Český svaz ochránců přírody	25 – 26
25. Komise pro občanské záležitosti	27
26. Liptálský košť slivovice	27
27. Gulášfest	27 – 28
28. Návštěva z USA	28
29. Adventní jarmark	28 - 29
30. Adventní koncert	29
31. Rally Dakar	29 - 30
32. Akrobat na vozíku	30 – 31
33. Na koni pro titul	31
34. Kniha „Dvacet let starostou“	31
35. Kniha „Svět skončil, tak jsem jel“	31 32
36. Akademický malíř v Liptále	32
37. Akademický malíř – liptalan	32
38. Ocenění EVVO	33
39. Naučná stezka Kobzánův chodník	33
40. Akce roku	34
41. Přehled obyvatel	35
42. Počasí	35